

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 5.2.2013
COM(2013) 45 final

2013/0025 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2013) 21 final}

{SWD(2013) 22 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Οι κυριότεροι στόχοι των προτεινόμενων μέτρων είναι η ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς, με τη μείωση της πολυπλοκότητας των διασυννοριακών συναλλαγών, η προστασία των κοινωνικών συμφερόντων από την εγκληματικότητα και τις τρομοκρατικές πράξεις, η διασφάλιση της οικονομικής ευημερίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την εξασφάλιση αποτελεσματικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, και η συμβολή στη δημοσιονομική σταθερότητα, με την προστασία της ευρωστίας, της εύρυθμης λειτουργίας και της ακεραιότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν με τη διασφάλιση συνεκτικότητας μεταξύ της προσέγγισης της ΕΕ και της προσέγγισης σε διεθνές επίπεδο· με τη διασφάλιση συνεκτικότητας μεταξύ των εθνικών κανόνων, καθώς και ευελιξίας στην εφαρμογή τους· και με την διασφάλιση ότι οι κανόνες είναι επικεντρωμένοι στον κίνδυνο και προσαρμοσμένοι ώστε να αντιμετωπίζουν τις νεοεμφανιζόμενες απειλές.

Επιπλέον, στην παρούσα πρόταση ενσωματώνεται η οδηγία 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Αυγούστου 2006, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2005/60/ΕΚ¹, η οποία και καταργείται, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της κατανόησης, από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, του νομοθετικού πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και την ευκολότερη πρόσβαση σε αυτό.

Η Επιτροπή προτίθεται να συμπληρώσει την παρούσα πρόταση με την ενίσχυση των κατασταλτικών μέτρων της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Κατά συνέπεια, το 2013, προβλέπεται να προτείνει την εναρμόνιση του ποινικού δικαίου για το αδίκημα αυτό, βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)².

Γενικό πλαίσιο

Η κατάργηση των εμποδίων στην εσωτερική αγορά διευκολύνει όχι μόνο τη δημιουργία ή την ανάπτυξη των νόμιμων επιχειρήσεων σε ολόκληρη την ΕΕ, αλλά μπορεί επίσης να προσφέρει περισσότερες ευκαιρίες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι εγκληματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα μπορούσαν, επομένως, να αποπειραθούν να αποκρύψουν ή να συγκαλύψουν την πραγματική φύση, την προέλευση ή την κυριότητα των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και να τα μετατρέψουν σε φαινομενικά νόμιμα έσοδα. Επιπλέον, η τρομοκρατία μπορεί να χρηματοδοτείται τόσο μέσω νόμιμων όσο και εγκληματικών δραστηριοτήτων, καθώς οι τρομοκρατικές οργανώσεις ασχολούνται με προσοδοφόρες δραστηριότητες, οι οποίες πάλι μπορεί να είναι, ή τουλάχιστον να φαίνονται, νόμιμες. Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας δημιουργεί, επομένως, υψηλό κίνδυνο για την ακεραιότητα, την εύρυθμη λειτουργία, τη φήμη και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, με δυνητικά καταστροφικές συνέπειες για την ευρύτερη κοινωνία.

¹ ΕΕ L 214 της 4.8.2006, σ. 29.

² http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/docs/2013_home_006_money_laundering_en.pdf.

Έχει θεσπιστεί ευρωπαϊκή νομοθεσία προκειμένου να προστατευθεί η εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της εσωτερικής αγοράς. Ωστόσο, η μεταβαλλόμενη φύση των απειλών νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η οποία διευκολύνεται από τη συνεχή εξέλιξη της τεχνολογίας και των μέσων που βρίσκονται στη διάθεση των εγκληματιών, απαιτεί μόνιμη προσαρμογή του νομικού πλαισίου για την αντιμετώπιση αυτών των απειλών.

Σε επίπεδο ΕΕ, η οδηγία 2005/60/ΕΚ, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας³ καθορίζει το προβλεπόμενο πλαίσιο προκειμένου να προστατευθεί η ευρωστία, η ακεραιότητα και η σταθερότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, καθώς και η αξιοπιστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του, από τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι κανόνες της ΕΕ βασίζονται, σε μεγάλο βαθμό, στα διεθνή πρότυπα που εξέδωσε η Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force – FATF) και, καθώς η οδηγία ακολουθεί προσέγγιση ελάχιστης εναρμόνισης, το πλαίσιο ολοκληρώνεται με κανόνες που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο.

Σε διεθνές επίπεδο, η FATF έχει αναλάβει εις βάθος αναθεώρηση των διεθνών προτύπων και ενέκρινε ένα νέο σύνολο συστάσεων, τον Φεβρουάριο του 2012.

Παράλληλα με τη διεθνή διαδικασία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβε να επανεξετάσει και η ίδια το ευρωπαϊκό πλαίσιο. Η αναθεώρηση της οδηγίας, στο παρόν στάδιο, είναι συμπληρωματική προς τις αναθεωρημένες συστάσεις της FATF, οι οποίες, από πλευράς τους, αντιπροσωπεύουν ουσιαστική ενίσχυση του πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Κατά τα άλλα, η οδηγία ενισχύει περαιτέρω ορισμένα στοιχεία των αναθεωρημένων συστάσεων, και ιδίως όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής (με τη συμπερίληψη των παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών και των εμπορών αγαθών με κατώτατο όριο 7 500 ευρώ), τις πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο (οι οποίες πρέπει να τίθενται στη διάθεση των υπόχρεων οντοτήτων και των αρμοδίων αρχών), καθώς και τις διατάξεις σχετικά με τις κυρώσεις. Λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, με την προσαρμογή του νομικού πλαισίου προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εκτιμήσεις των κινδύνων πραγματοποιούνται στο κατάλληλο επίπεδο και με την απαιτούμενη ευελιξία, ώστε να καταστεί δυνατή η προσαρμογή στις διαφορετικές καταστάσεις και συντελεστές. Κατά συνέπεια, η οδηγία, καθορίζοντας, αφ' ενός, υψηλό επίπεδο κοινών προτύπων, απαιτεί, αφ' ετέρου, από τα κράτη μέλη, τις εποπτικές αρχές και τις υπόχρεες οντότητες να προβαίνουν σε εκτίμηση των κινδύνων και να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα μετριασμού τους, ανάλογα προς τον κίνδυνο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να είναι η οδηγία λιγότερο λεπτομερής όσον αφορά συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Ισχύουσες διατάξεις στον συγκεκριμένο τομέα

Έχουν εκδοθεί διάφορες νομοθετικές πράξεις για να διασφαλιστεί αποτελεσματικό πλαίσιο καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε επίπεδο ΕΕ. Οι σημαντικότερες είναι οι εξής:

³ ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15.

- Η τρίτη οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η οποία καλύπτει τις περισσότερες από τις 40 συστάσεις της FATF και ορισμένες από τις 9 ειδικές συστάσεις (SR) της FATF.
- Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1781/2006, της 15ης Νοεμβρίου 2006, περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών⁴, με τον οποίο τίθεται σε εφαρμογή η SR VII της FATF σχετικά με την ηλεκτρονική μεταφορά χρηματικών ποσών.
- Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1889/2005, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα⁵, με τον οποίο τίθεται σε εφαρμογή η SR IX της FATF για τους μεταφορείς ρευστών διαθεσίμων.
- Η οδηγία 2007/64/ΕΚ, της 13ης Δεκεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά⁶ (οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών), με την οποία, σε συνδυασμό με την τρίτη οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τίθεται σε εφαρμογή η SR VI της FATF σχετικά με την εναλλακτική αποστολή εμβασμάτων.
- Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2580/2001 του Συμβουλίου, της 27ης Δεκεμβρίου 2001, για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας⁷, με τον οποίο, μαζί με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2002, της 27ης Μαΐου 2002⁸, για την εφαρμογή των κυρώσεων των ΗΕ κατά της Αλ Κάιντα και των Ταλιμπάν, τίθεται σε εφαρμογή μέρος της SR III της FATF σχετικά με τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των τρομοκρατών.

Συνοχή με άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Η προτεινόμενη προσαρμογή του πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι απόλυτα συνεπής με τις πολιτικές της ΕΕ σε άλλους τομείς. Συγκεκριμένα:

- στο Πρόγραμμα της Στοκχόλμης⁹, το οποίο αποσκοπεί στη διαμόρφωση μιας ανοικτής και ασφαλούς Ευρώπης που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες, καλούνται τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να αναπτύξουν περαιτέρω την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ΜΧΠ, στο πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- στη στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ¹⁰ εντοπίζονται οι πλέον επείγουσες προκλήσεις για την ασφάλεια της ΕΕ κατά τα επόμενα έτη και προτείνονται πέντε στρατηγικοί στόχοι και συγκεκριμένες δράσεις για την περίοδο 2011-2014, που θα

⁴ ΕΕ L 345 της 8.12.2006, σ. 1.

⁵ ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 9.

⁶ ΕΕ L 319 της 5.12.2007, σ. 1.

⁷ ΕΕ L 344 της 28.12.2001, σ. 70.

⁸ ΕΕ L 139 της 29.5.2002, σ. 9.

⁹ ΕΕ C 115 της 4.5.2010, σ. 1.

¹⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο «Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη: πέντε βήματα για μια ασφαλέστερη Ευρώπη» (COM(2010) 673 τελικό).

βοηθήσουν την ΕΕ να γίνει περισσότερο ασφαλής. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η πρόληψη της τρομοκρατίας. Έχει αναγνωριστεί ειδικά η ανάγκη να επικαιροποιηθεί το πλαίσιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με σκοπό να ενισχυθεί η διαφάνεια των νομικών προσώπων και των νομικών μηχανισμών·

- λόγω της δυνατότητας κατάχρησης των νέων τεχνολογιών για την απόκρυψη των συναλλαγών και της ταυτότητας, είναι σημαντικό να έχουν επίγνωση τα κράτη μέλη των τεχνολογικών εξελίξεων και να προβαίνουν σε προσομοιώσεις της χρήσης της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, της ηλεκτρονικής υπογραφής και των υπηρεσιών εμπιστοσύνης για ηλεκτρονικές συναλλαγές, σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά¹¹.
- τον Μάρτιο του 2012, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε πρόταση σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος στην ΕΕ¹², με την οποία επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη θα θεσπίσουν ένα αποτελεσματικό σύστημα για τη δέσμευση, την διαχείριση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης, βασιζόμενα στο αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο, καθώς και στους αναγκαίους χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους·
- όσον αφορά την προστασία των δεδομένων, οι προτεινόμενες αποφασηνίσεις της τρίτης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ευθυγραμμίζονται πλήρως με την προσέγγιση που ακολουθείται από την Επιτροπή στις πρόσφατες προτάσεις της για την προστασία των δεδομένων¹³, όπου ειδική διάταξη¹⁴ εξουσιοδότησης ορίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους μπορεί να περιορίζει το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο σχέδιο κανονισμού, για μια σειρά συγκεκριμένων λόγων, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης και της δίωξης ποινικών αδικημάτων·
- όσον αφορά τις κυρώσεις, η πρόταση για την εισαγωγή μιας δέσμης ελάχιστων κανόνων βασισμένων σε αρχές, με σκοπό την ενίσχυση των διοικητικών κυρώσεων, είναι απολύτως σύμφωνη με την πολιτική της Επιτροπής, όπως παρουσιάζεται στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ενίσχυση των καθεστώτων επιβολής κυρώσεων στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών»¹⁵.

¹¹ COM(2012) 238/2.

¹² Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (COM(2012) 085 τελικό).

¹³ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (COM(2012) 010 τελικό) και πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (COM(2012) 011 τελικό).

¹⁴ Άρθρο 21 του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων.

¹⁵ COM(2010) 716 τελικό.

- όσον αφορά τη χρηματοοικονομική ένταξη, έχει αναγνωριστεί ότι η υιοθέτηση μιας υπερβολικά επιφυλακτικής προσέγγισης ως προς τις διασφαλίσεις, στο πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, θα μπορούσε να έχει ως ανεπιθύμητη συνέπεια να αποκλειστούν νόμιμες επιχειρήσεις και καταναλωτές από το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Έχουν διεξαχθεί εργασίες επί του θέματος σε διεθνές επίπεδο¹⁶, ώστε να δοθεί καθοδήγηση που θα βοηθήσει τις χώρες και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς τους στον σχεδιασμό μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα οποία να ανταποκρίνονται στον εθνικό στόχο της χρηματοοικονομικής ένταξης, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η αποτελεσματικότητα των μέτρων που υπάρχουν για τον σκοπό της καταπολέμησης του εγκλήματος. Στο επίπεδο της ΕΕ, το θέμα της χρηματοοικονομικής ένταξης είναι σήμερα υπό εξέταση στο πλαίσιο των εργασιών για τη δέσμη «τραπεζικοί λογαριασμοί».
- όσον αφορά τη συνεργασία με τα πρόσωπα ή τις αρχές (συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών και διοικητικών οργάνων) που ασχολούνται με τον προσδιορισμό και την είσπραξη των φόρων και κάθε άλλου δημόσιου τέλους, την εκτέλεση των συναφών αποφάσεων ή την άσκηση δίωξης, ή την εκδίκαση των προσφυγών σχετικά με φόρους και κάθε άλλο δημόσιο τέλος, η πρόταση είναι συνεπής με την προσέγγιση για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής¹⁷ που ακολουθείται σε διεθνές επίπεδο, περιλαμβάνοντας ειδική αναφορά στα φορολογικά εγκλήματα που συγκαταλέγονται στα σοβαρά εγκλήματα τα οποία μπορούν να θεωρηθούν βασικά αδικήματα ως προς τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής θα βοηθήσει επίσης η ενίσχυση των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για σκοπούς καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Τον Απρίλιο του 2012, η Επιτροπή ενέκρινε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της τρίτης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και ζήτησε τις παρατηρήσεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Η έκθεση επικεντρωνόταν σε έναν αριθμό βασικών θεμάτων που επισημάνθηκαν (π.χ. συμπερίληψη της εφαρμογής προσέγγισης βάσει κινδύνου, επέκταση του πεδίου εφαρμογής του υφιστάμενου πλαισίου, προσαρμογή της προσέγγισης σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, αποσαφήνιση των υποχρεώσεων αναφοράς και των εποπτικών εξουσιών, ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ κ.λπ.), τα οποία κρίθηκαν ουσιώδους σημασίας για την αναθεώρηση της τρίτης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

¹⁶ «Anti-money laundering and terrorist financing measures and Financial Inclusion» (Μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και χρηματοοικονομική ένταξη), FATF, Ιούνιος 2011.

¹⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής που παρουσιάζει Σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 6 Δεκεμβρίου 2012, COM(2012) 722 τελικό.

Η Επιτροπή έλαβε 77 απαντήσεις από δημόσιες αρχές, πολίτες, ομοσπονδίες επιχειρήσεων και εταιρείες διαφόρων τομέων (συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, του τομέα των τυχερών παιχνιδιών, των ελευθέρων επαγγελμάτων, του κτηματομεσιτικού τομέα, των φορέων παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης και σε επιχειρήσεις), που αντιπροσωπεύουν ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων. Εκτός του πλαισίου της διαβούλευσης, παραλήφθηκαν ορισμένες επιπρόσθετες παρατηρήσεις, έγγραφα θέσεων και εισηγήσεις.

Τα συνολικά αποτελέσματα της διαβούλευσης¹⁸ δείχνουν ότι υπάρχει γενική επιβεβαίωση των ζητημάτων και των προβλημάτων που επισημάνθηκαν στην έκθεση της Επιτροπής, καθώς και ευρεία υποστήριξη για την προτεινόμενη ευθυγράμμιση προς τα αναθεωρημένα πρότυπα της FATF και για μεγαλύτερη αποσαφήνιση σε ορισμένους τομείς (σχετικά με την προστασία των δεδομένων και τον τρόπο εφαρμογής των κανόνων σε διασυνοριακές καταστάσεις).

Χρήση εμπειρογνωμοσύνης

Καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες για να συγκεντρωθούν στοιχεία τεκμηρίωσης σε αυτό το πεδίο και να διασφαλιστεί πλήρης συμμετοχή των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του 2010, διενεργήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής μια μελέτη από τους εξωτερικούς συμβούλους Deloitte¹⁹, με σκοπό να εξεταστεί η εφαρμογή της τρίτης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Η Επιτροπή προέβη σε εκτίμηση επιπτώσεων²⁰, όπου αναλύθηκαν οι δυνητικές επιπτώσεις της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ειδικότερα, εάν το χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν είναι σε θέση να προλαμβάνει τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις (που προκύπτουν από διαταραχές στις διεθνείς ροές κεφαλαίων, μείωση των επενδύσεων και χαμηλότερη οικονομική ανάπτυξη) και αστάθεια στις χρηματοοικονομικές αγορές (που προκύπτει από την απροθυμία των λοιπών χρηματοοικονομικών διαμεσολαβητών να αναλαμβάνουν επιχειρηματικές δραστηριότητες, απώλεια φήμης, μείωση της εμπιστοσύνης και κινδύνους προληπτικής εποπτείας).

Εξετάστηκαν οι ακόλουθες πηγές προβλημάτων:

- η διαφορετική εφαρμογή των υφιστάμενων κανόνων της ΕΕ στα διάφορα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα τη μειωμένη ασφάλεια δικαίου·
- οι ανεπάρκειες και τα κενά όσον αφορά τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ·

¹⁸ Η ενημερωτική δήλωση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm.

¹⁹ Η μελέτη είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm.

²⁰ Η εκτίμηση επιπτώσεων είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm.

- η έλλειψη συνέπειας των ισχυόντων κανόνων με τα διεθνή πρότυπα, που αναθεωρήθηκαν προσφάτως.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, απαιτείται η επίτευξη των ακόλουθων επιχειρησιακών στόχων:

- διασφάλιση συνέπειας μεταξύ των εθνικών κανόνων και, όπου ενδείκνυται, ευελιξία στην εφαρμογή τους, με την ενίσχυση και την αποσαφήνιση των υφιστάμενων απαιτήσεων·
- διασφάλιση ότι οι κανόνες είναι επικεντρωμένοι στον κίνδυνο και προσαρμοσμένοι ώστε να αντιμετωπίζουν τις νεοεμφανιζόμενες απειλές, με την ενίσχυση και την αποσαφήνιση των υφιστάμενων απαιτήσεων·
- διασφάλιση ότι η προσέγγιση της ΕΕ είναι συνεπής με την προσέγγιση που ακολουθείται σε διεθνές επίπεδο, με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής, την ενίσχυση και την αποσαφήνιση των υφιστάμενων απαιτήσεων.

Η εκτίμηση επιπτώσεων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες επιλογές για τη βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης θα ήταν:

- *Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής, ώστε να καλύψει τα τυχερά παιχνίδια:* διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας πέραν των «καζίνων», ώστε να καλυφθεί ο τομέας των τυχερών παιχνιδιών·
- *Κατώφλια για τους εμπόρους αγαθών:* για τις συναλλαγές σε μετρητά, μείωση των ορίων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, από 15 000 ευρώ σε 7 500 ευρώ, όριο άνω του οποίου οι έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας·
- *Καθεστώτα κυρώσεων:* καθιέρωση μιας δέσμης ελάχιστων κανόνων βασισμένων σε αρχές, με σκοπό την ενίσχυση των διοικητικών κυρώσεων·
- *Συγκρισιμότητα των στατιστικών δεδομένων:* ενίσχυση και συγκεκριμενοποίηση της απαίτησης για τη συλλογή και την αναφορά στατιστικών δεδομένων·
- *Προστασία των δεδομένων:* εισαγωγή διατάξεων στην οδηγία με σκοπό να αποσαφηνιστεί η αλληλεπίδραση μεταξύ των απαιτήσεων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και των απαιτήσεων για την προστασία των δεδομένων·
- *Ένταξη των φορολογικών εγκλημάτων στο πεδίο εφαρμογής:* συμπερίληψη ρητής αναφοράς σε φορολογικά εγκλήματα ως βασικά αδικήματα·
- *Διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο:* απαίτηση από όλες τις εταιρείες να διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους τους·
- *Προσδιορισμός του πραγματικού δικαιούχου:* διατήρηση της προσέγγισης βάσει της οποίας ο πραγματικός δικαιούχος προσδιορίζεται με κατώτατο όριο ποσοστού συμμετοχής 25%, αλλά αποσαφήνιση του σε τι αναφέρεται το «κατώτατο όριο 25%»·

- *Εποπτικές αρμοδιότητες των αρχών της χώρας καταγωγής και της χώρας υποδοχής για σκοπούς καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες*: θέσπιση νέων κανόνων που διευκρινίζουν ότι τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές που ευρίσκονται σε άλλα κράτη μέλη από εκείνο της έδρας εφαρμόζουν τους κανόνες του κράτους υποδοχής, για σκοπούς καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και ενίσχυση των ρυθμίσεων συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών της χώρας καταγωγής και της χώρας υποδοχής.
- *Διασυννοριακή συνεργασία μεταξύ των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ)*: καθιέρωση νέων απαιτήσεων που θα ενισχύσουν τις εξουσίες και τη συνεργασία των ΜΧΠ.
- *Εθνικές εκτιμήσεις των κινδύνων*: καθιέρωση απαίτησης να διενεργούν τα κράτη μέλη εκτίμηση των κινδύνων σε εθνικό επίπεδο και να λαμβάνουν μέτρα για τον μετριασμό των κινδύνων.
- *Δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη*: υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι, σε ορισμένες καταστάσεις υψηλού κινδύνου, πρέπει να ασκείται αυξημένη δέουσα επιμέλεια, ενώ παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιτρέπουν απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια σε καταστάσεις χαμηλότερου κινδύνου.
- *Ισοδυναμία καθεστώτων τρίτων χωρών*: κατάργηση της διαδικασίας «λευκού καταλόγου».
- *Προσέγγιση εποπτείας ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου*: συγκεκριμένη αναγνώριση στο κείμενο της οδηγίας ότι η εποπτεία μπορεί να ασκείται σε συνάρτηση με τον βαθμό κινδύνου.
- *Μεταχείριση των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων (ΠΕΠ)*: καθιέρωση νέων απαιτήσεων για ΠΕΠ της ημεδαπής και ΠΕΠ που εργάζονται σε διεθνείς οργανισμούς, με εφαρμογή μέτρων ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου.

Επιπλέον, στην εκτίμηση επιπτώσεων εξετάστηκε ο αντίκτυπος των νομοθετικών προτάσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα. Σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, οι προτάσεις αποσκοπούν ιδίως να εξασφαλίσουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 8 του Χάρτη), με τη διευκρίνιση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μπορούν να αποθηκεύονται και να μεταφέρονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Οι προτάσεις δεν θα επιφέρουν καμία αλλαγή και, ως εκ τούτου, δεν έχουν αντίκτυπο στο δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου (άρθρο 47 του Χάρτη), το οποίο δεν παραβιάστηκε με την οδηγία, όπως επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (υπόθεση C-305/05). Ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής (άρθρο 7), η επιχειρηματική ελευθερία (άρθρο 16) και η απαγόρευση διακρίσεων (άρθρο 21) έχουν ληφθεί δεόντως υπόψη. Τέλος, η πρόταση θα συμβάλει έμμεσα στην προστασία του δικαιώματος στη ζωή (άρθρο 2 του Χάρτη).

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Νομική βάση

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ.

Επικουρικότητα και αναλογικότητα

Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι στόχοι της πρότασης είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύνανται, συνεπώς, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης. Η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Στην αιτιολογική σκέψη 2 της τρίτης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες τονίζεται η ανάγκη ύπαρξης μέτρων σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την προστασία της φερεγγυότητας, της ακεραιότητας και της σταθερότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όπως και της αξιοπιστίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του, διότι «η κοινοτική δράση σε αυτόν τον τομέα είναι αναγκαία για να αποφευχθεί η θέσπιση μέτρων από τα κράτη μέλη για την προστασία των χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων, τα οποία μπορεί να μη συνάδουν με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και με τους κανόνες του κράτους δικαίου και της ευρωπαϊκής δημόσιας τάξης».

Επειδή η μαζική ροή χρημάτων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες και διοχετεύονται για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας δύναται να επιφέρει ζημία στη σταθερότητα και τη φήμη του χρηματοπιστωτικού τομέα και να αποτελέσει απειλή για την εσωτερική αγορά, τα όποια μέτρα λαμβάνονται αποκλειστικά σε εθνικό επίπεδο θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ενιαία αγορά της ΕΕ: η έλλειψη συντονισμένων κανόνων σε όλα τα κράτη μέλη, οι οποίοι να αποσκοπούν στην προστασία των χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων, μπορεί να μην συνάδει με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να καταλήξει σε κατακερματισμό. Η δράση της ΕΕ δικαιολογείται επίσης προκειμένου να επικρατούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού σε ολόκληρη την ΕΕ – με οντότητες σε όλα τα κράτη μέλη που να υπόκεινται σε μια συνεκτική δέσμη υποχρεώσεων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Η Επιτροπή κρίνει ότι οι προτεινόμενες αλλαγές των κανόνων είναι ανάλογες προς τους στόχους. Με την επιβολή κατωτάτων ορίων στο πεδίο εφαρμογής και στη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, η Επιτροπή έχει κάνει τα ανάλογα βήματα για να περιορίσει, όπου είναι σκόπιμο, την έκταση εφαρμογής της οδηγίας. Εξάλλου, όσον αφορά ορισμένα από τα προληπτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται από τις ΜΜΕ, η οδηγία επιτρέπει να είναι ανάλογα προς το μέγεθος και τη φύση της υπόχρεης οντότητας. Ταυτοχρόνως, εφόσον διασφαλίζεται προσαρμοσμένη και ευέλικτη προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να περιορίζονται να θεσπίζουν μέτρα και να προβαίνουν σε ενέργειες, εάν είναι αναγκαίο, για την αντίκρουση σημαντικών απειλών με τις οποίες ενδέχεται να έλθουν αντιμέτωπα σε εθνικό επίπεδο. Τα μέτρα αυτά αρμόζουν καλύτερα σε οδηγία παρά σε πλήρως εναρμονισμένο κανονισμό, με τη συμπερίληψη διαδικασιών σε επίπεδο ΕΕ που διασφαλίζουν μεγαλύτερο συντονισμό και την ανάπτυξη υπερεθνικών προσεγγίσεων, μαζί με περαιτέρω εναρμόνιση σε συγκεκριμένους τομείς ώστε να διασφαλιστεί επίσης η επίτευξη των στόχων της ΕΕ. Μολονότι η καθιέρωση ενός αποτελεσματικού συστήματος για την

καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας συνεπάγεται κάποιο κόστος για τις υπόχρεες οντότητες (ανάλυση του εν λόγω κόστους έχει πραγματοποιηθεί στην εκτίμηση επιπτώσεων), η Επιτροπή θεωρεί ότι τα οφέλη από την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θα εξακολουθούν να υπερτερούν έναντι του κόστους.

Η αξιολόγηση των νέων διεθνών προτύπων θα αρχίσει κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2013. Εάν η Επιτροπή δεν προσφέρει ταχέως σαφείς ενδείξεις σχετικά με την επιθυμητή προσέγγιση της ΕΕ ως προς την εφαρμογή τους, υπάρχει κίνδυνος εκείνα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τα οποία θα αξιολογηθούν πρώτα, να επιλέξουν λύσεις που μπορεί να μην συμπίπτουν με την προτεινόμενη προσέγγιση για ολόκληρη την ΕΕ, καθιστώντας δυσχερέστερη τη συμφωνία επί κοινών κανόνων της ΕΕ.

Τέλος, με την έγκριση των αναθεωρημένων διεθνών προτύπων, έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις από την Επιτροπή, καθώς και από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ (είτε άμεσα είτε μέσω της συμμετοχής τους στη FATF ή στη Moneyval ως μελών), για τη διασφάλιση της εφαρμογής τους.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης

Οι κυριότερες τροποποιήσεις στην τρίτη οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι οι εξής:

- *Επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας:* προτείνονται δύο κύριες αλλαγές στο πεδίο εφαρμογής:
 - α) το όριο για τους εμπόρους αγαθών μεγάλης αξίας που συναλλάσσονται σε μετρητά μειώνεται από 15 000 ευρώ σε 7 500 ευρώ. Επί του παρόντος, οι έμποροι αγαθών περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, εφόσον συναλλάσσονται σε μετρητά για ποσά 15 000 ευρώ ή μεγαλύτερα. Μετά την πληροφόρηση από τα κράτη μέλη ότι οι εγκληματίες εκμεταλλεύονταν αυτό το σχετικά υψηλό όριο, προτείνεται να κατέβει το όριο στα 7 500 ευρώ. Επιπλέον, βάσει της νέας πρότασης, απαιτείται από τους εμπόρους να ασκούν δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, όταν διενεργείται περιστασιακή συναλλαγή ύψους τουλάχιστον 7 500 ευρώ, το οποίο συνιστά μείωση από το προηγούμενο όριο των 15 000 ευρώ. Τόσο ο ορισμός όσο και το κατώτατο όριο δείχνουν ότι τα μέτρα κατά της χρήσης αυτών των εμπορών για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες καθίστανται αυστηρότερα σε ολόκληρη την ΕΕ·
 - β) το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας περιλαμβάνει τους «παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών» (σύμφωνα με την οδηγία 2000/31/ΕΚ, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της

πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά²¹). Η ισχύουσα τρίτη οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και οι αναθεωρημένες συστάσεις της FATF απαιτούν να συμπεριλαμβάνονται μόνο τα καζίνο στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν στην ΕΕ υποδεικνύουν ότι η διάταξη αυτή αφήνει άλλους τομείς τυχερών παιχνιδιών ευάλωτους σε εκμετάλλευση από εγκληματίες.

- *Προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο:* Στην οδηγία αναγνωρίζεται ότι η προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος να εντοπιστούν και να μετριαστούν οι κίνδυνοι για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την ευρύτερη οικονομική σταθερότητα στον τομέα της εσωτερικής αγοράς. Με τα νέα προτεινόμενα μέτρα θα απαιτηθεί η εφαρμογή μέτρων, βασισμένων σε αποδεικτικά στοιχεία, σε τρεις κύριους τομείς, έκαστος των οποίων θα συμπληρωθεί με έναν κατάλογο ελάχιστων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ή με προσανατολισμούς που θα διαμορφωθούν από τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές:
 - α) Τα κράτη μέλη θα κληθούν να εντοπίζουν, να κατανοούν και να μετριάζουν τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν. Οι εργασίες αυτές μπορούν να συμπληρώνονται από εργασίες εκτίμησης κινδύνων που εκτελούνται σε υπερεθνικό επίπεδο (π.χ. από τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα) και τα αποτελέσματα θα πρέπει να ανταλλάσσονται με άλλα κράτη μέλη και υπόχρεες οντότητες. Αυτό θα αποτελέσει το σημείο εκκίνησης για την προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, και την αναγνώριση ότι η ανταπόκριση σε κλίμακα ΕΕ μπορεί να εμπλουτιστεί από την πείρα των κρατών μελών σε εθνικό επίπεδο.
 - β) Οι υπόχρεες οντότητες που λειτουργούν στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας θα κληθούν να εντοπίζουν, να κατανοούν και να μετριάζουν τους κινδύνους τους, και να τεκμηριώνουν και να επικαιροποιούν τις εκτιμήσεις κινδύνου στις οποίες προβαίνουν. Αυτό αποτελεί βασικό στοιχείο της προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο, η οποία παρέχει τη δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές (όπως στις εποπτικές αρχές) στο εσωτερικό των κρατών μελών να εξετάζουν εμπεριστατωμένα και να κατανοούν πλήρως τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τις υπόχρεες οντότητες οι οποίες τελούν υπό την εποπτεία τους. Τελικά, εκείνες που υιοθετούν προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο θα είναι πλήρως υπόλογες για τις αποφάσεις που λαμβάνουν.
 - γ) Η πρόταση θα αναγνωρίζει ότι οι πόροι των εποπτικών αρχών μπορούν να χρησιμοποιούνται με επικέντρωση σε τομείς όπου οι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μεγαλύτεροι. Η χρήση προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο θα σημαίνει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία θα χρησιμεύουν για την αποτελεσματικότερη εστίαση στους κινδύνους.
- *Απλουστευμένη και αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη:* στην πρόταση, θα απαιτείται από τις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν ενισχυμένα μέτρα, όπου οι

²¹ ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1.

κίνδυνοι είναι μεγαλύτεροι, και μπορεί να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν απλουστευμένα μέτρα, όπου οι κίνδυνοι είναι αποδεδειγμένα λιγότεροι. Όσον αφορά την ισχύουσα (τρίτη) οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, οι διατάξεις για την απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια διαπιστώθηκε ότι ήταν υπερβολικά χαλαρές, καθώς σε ορισμένες κατηγορίες πελατών ή συναλλαγών έχουν δοθεί ρητές απαλλαγές από τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας. Επομένως, με την αναθεωρημένη οδηγία θα καταστούν αυστηρότεροι οι κανόνες σχετικά με την απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια και δεν θα επιτρέπονται καταστάσεις όπου θα ισχύουν απαλλαγές. Αντιθέτως, οι αποφάσεις σχετικά με το πότε και πώς να ασκείται απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια θα πρέπει να δικαιολογούνται βάσει του κινδύνου, θα προβλέπονται δε ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με τους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Σε μία από τις περιπτώσεις όπου θα πρέπει πάντοτε να ασκείται αυξημένη δέουσα επιμέλεια, δηλαδή για πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, η οδηγία έχει ενισχυθεί ώστε να συμπεριλάβει πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα στην ημεδαπή, καθώς και εκείνα που εργάζονται για διεθνείς οργανισμούς.

- *Πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο:* στην αναθεωρημένη οδηγία προτείνονται νέα μέτρα με σκοπό τη βελτίωση της σαφήνειας των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο, και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές. Απαιτείται από τα νομικά πρόσωπα να διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με τον δικό τους πραγματικό δικαιούχο. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να τίθενται στη διάθεση τόσο των αρμοδίων αρχών όσο και των υπόχρεων οντοτήτων. Όσον αφορά τους νομικούς μηχανισμούς, απαιτείται από τις εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης να δηλώνουν το καθεστώς τους, όταν γίνονται πελάτες και, ομοίως, απαιτείται να καθίστανται διαθέσιμες στις αρμόδιες αρχές και στις υπόχρεες οντότητες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο.
- *Ισοδυναμία τρίτων χωρών:* η αναθεωρημένη οδηγία δεν θα περιέχει πλέον τις διατάξεις σχετικά με τη θετική «ισοδυναμία», αφού το σύστημα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη τώρα βασίζεται περισσότερο στον κίνδυνο, και δεν είναι πλέον τόσο σημαντική η χρήση εξαιρέσεων λόγω καθαρά γεωγραφικών παραγόντων. Βάσει των κειμένων διατάξεων της τρίτης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, απαιτείται να λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με το κατά πόσον οι τρίτες χώρες διαθέτουν συστήματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που είναι «ισοδύναμα» με εκείνα της ΕΕ. Οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνταν, στη συνέχεια, προκειμένου να επιτρέπονται εξαιρέσεις για ορισμένες πτυχές της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη.
- *Διοικητικές κυρώσεις:* σύμφωνα με την πολιτική της Επιτροπής για την εναρμόνιση των διοικητικών κυρώσεων, η αναθεωρημένη οδηγία περιλαμβάνει ένα φάσμα κυρώσεων που τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι είναι διαθέσιμες για συστηματικές παραβιάσεις των βασικών απαιτήσεων της οδηγίας, ήτοι της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, της τήρησης αρχείων, της αναφοράς ύποπτων συναλλαγών και των εσωτερικών ελέγχων.
- *Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών:* η πρόταση προβλέπει ενσωμάτωση των διατάξεων της απόφασης 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων

χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και την περαιτέρω διεύρυνση και ενίσχυση της συνεργασίας.

- *Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ΕΕΑ):* η πρόταση περιέχει διάφορους τομείς όπου προβλέπονται εργασίες από τις ΕΕΑ. Συγκεκριμένα, η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και η ΕΑΚΑΑ καλούνται να προβούν σε εκτίμηση και να διατυπώσουν γνώμη σχετικά με τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τους οποίους αντιμετωπίζει η ΕΕ. Επιπλέον, λόγω της μεγαλύτερης βαρύτητας που δίδεται στην προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, επιβάλλεται ενισχυμένη καθοδήγηση για τα κράτη μέλη και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όσον αφορά τους παράγοντες που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, όταν εφαρμόζεται απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και όταν εφαρμόζεται προσέγγιση εποπτείας με βάση τον κίνδυνο. Συν τοις άλλοις, οι ΕΕΑ έχουν επιφορτιστεί να καταρτίσουν ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για ορισμένα θέματα, όπου οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει να προσαρμόσουν τους εσωτερικούς ελέγχους τους για την αντιμετώπιση ειδικών καταστάσεων.
- *Προστασία δεδομένων:* στην πρόταση αντικατοπτρίζεται η ανάγκη να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ, αφενός, της δυνατότητας για εύρωστα συστήματα και ελέγχους και προληπτικά μέτρα κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και, αφετέρου, της προστασίας των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα.
- *Μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο:* Λόγω της πολυπλοκότητας και του πεδίου εφαρμογής της πρότασης, τα κράτη μέλη οφείλουν να διαβιβάζουν πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ των εθνικών νομοθετικών διατάξεων και της οδηγίας.

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

Η πρόταση αφορά τις χώρες του ΕΟΧ.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας²,

Κατόπιν διαβούλευσης με τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η μαζική ροή χρημάτων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες δύναται να επιφέρει ζημία στη σταθερότητα και τη φήμη του χρηματοπιστωτικού τομέα και συνιστά απειλή για την ενιαία αγορά, η δε τρομοκρατία κλονίζει τα ίδια τα θεμέλια της κοινωνίας μας. Αποτελέσματα μπορούν να επιφέρουν, εκτός από την προσέγγιση του ποινικού δικαίου, και οι προσπάθειες πρόληψης μέσω του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- (2) Η φερεγγυότητα, η ακεραιότητα και η σταθερότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όπως και η αξιοπιστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του, μπορούν να κλονιστούν σοβαρά από τις προσπάθειες των εγκληματιών και των συνεργών τους είτε να συγκαλύψουν την προέλευση των προϊόντων των εγκληματικών δραστηριοτήτων είτε να διοχετεύσουν νόμιμο ή

¹ ΕΕ C της , σ. .

² ΕΕ C της , σ. .

³ ΕΕ C της , σ. .

παράνομο χρήμα με σκοπό την τρομοκρατία. Εάν δεν θεσπιστούν ορισμένα μέτρα συντονισμού σε επίπεδο Ένωσης, οι μετερχόμενοι τη νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και οι χρηματοδοτούντες την τρομοκρατία ενδέχεται να προσπαθήσουν να επωφεληθούν από την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων και την ελεύθερη παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που συνεπάγεται ο ενιαίος χρηματοπιστωτικός χώρος, για να διευκολύνουν τις παράνομες δραστηριότητές τους.

- (3) Η παρούσα πρόταση είναι η τέταρτη οδηγία με σκοπό να αντιμετωπιστεί η απειλή της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η οδηγία 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες⁴ όριζε τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ως αδικήματα σχετικά με τα ναρκωτικά και επέβαλλε υποχρεώσεις μόνον στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Με την οδηγία 2001/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του Δεκεμβρίου 2001, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ⁵ επεκτάθηκε το πεδίο εφαρμογής, τόσο από την άποψη των καλυπτόμενων εγκλημάτων όσο και ως προς το φάσμα των καλυπτόμενων επαγγελματιών και δραστηριοτήτων. Τον Ιούνιο του 2003, η Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force) (στο εξής «η FATF») αναθεώρησε τις συστάσεις της προκειμένου να καλύψει τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και προέβλεψε λεπτομερέστερες απαιτήσεις όσον αφορά την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας των πελατών, τις καταστάσεις όπου ο υψηλότερος κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μπορεί να δικαιολογεί τη λήψη ενισχυμένων μέτρων, καθώς και τις καταστάσεις όπου ο μειωμένος κίνδυνος ενδέχεται να δικαιολογεί λιγότερο αυστηρούς ελέγχους. Οι αλλαγές αυτές αντικατοπτρίζονται στην οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας⁶, καθώς και στην οδηγία 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Αυγούστου 2006 για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ορισμό του πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου και τα τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και την εφαρμογή της εξαίρεσης σε περιπτώσεις άσκησης χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση⁷.
- (4) Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας διενεργούνται συχνά σε διεθνές επίπεδο. Τα μέτρα που λαμβάνονται αποκλειστικά σε εθνικό ή ακόμα και σε ενωσιακό επίπεδο, χωρίς να ληφθούν υπόψη ο διεθνής συντονισμός και η διεθνής συνεργασία, έχουν πολύ περιορισμένα αποτελέσματα. Τα μέτρα που θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα αυτόν θα πρέπει να μην αντιβαίνουν προς τις άλλες δράσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο άλλων διεθνών φόρουμ. Η δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συνεχίσει να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τις συστάσεις της FATF, η οποία αποτελεί τον κυριότερο διεθνή φορέα που ενεργοποιείται για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης

⁴ ΕΕ L 166 της 28.6.1991, σ. 77.

⁵ ΕΕ L 344 της 28.12.2001, σ. 76.

⁶ ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15.

⁷ ΕΕ L 214 της 4.8.2006, σ. 29.

εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οδηγίες 2005/60/EK και 2006/70/EK θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τις νέες συστάσεις που εκδόθηκαν από την FATF και επεκτάθηκαν τον Φεβρουάριο του 2012.

- (5) Περαιτέρω, η εκμετάλλευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη διοχέτευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, ή ακόμη και νομιμοποιημένων εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, με σκοπό την τρομοκρατία δημιουργεί σαφείς κινδύνους για την ακεραιότητα, την ορθή λειτουργία, τη φήμη και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Συνεπώς, τα προληπτικά μέτρα της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να επεκταθούν, ώστε να διέπουν όχι μόνον τη διαχείριση εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, αλλά και τη συγκέντρωση χρημάτων ή περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την τρομοκρατία.
- (6) Οι συναλλαγές μεγάλων ποσών σε μετρητά προσφέρονται για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Προκειμένου να αυξηθεί η επαγρύπνηση και να μετριαστούν οι κίνδυνοι τους οποίους εγκυμονούν οι πληρωμές σε μετρητά, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, στον βαθμό που καταβάλλουν ή λαμβάνουν πληρωμές σε μετρητά ύψους 7 500 ή περισσότερο. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να θεσπίσουν αυστηρότερες διατάξεις, όπως και να καθορίσουν χαμηλότερο κατώφλι.
- (7) Οι επαγγελματίες νομικοί, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη, θα πρέπει να υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, όταν συμμετέχουν σε χρηματοοικονομικές ή εταιρικές συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής φορολογικών συμβουλών, όπου υπάρχει ο μεγαλύτερος κίνδυνος κατάχρησης των υπηρεσιών αυτών των επαγγελματιών νομικών με σκοπό τη νομιμοποίηση των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή για σκοπούς χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Θα πρέπει, ωστόσο, να προβλεφθούν εξαιρέσεις από οποιαδήποτε υποχρέωση αναφοράς πληροφοριών που αποκτήθηκαν πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά από νομικές διαδικασίες ή κατά τη διάρκεια της διαπίστωσης της νομικής θέσης του πελάτη. Συνεπώς, η παροχή νομικών συμβουλών θα πρέπει να εξακολουθεί να υπόκειται στην υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο ίδιος ο νομικός σύμβουλος συμμετέχει σε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή σε χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, εάν οι νομικές συμβουλές παρέχονται με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή εάν ο δικηγόρος γνωρίζει ότι ο πελάτης ζητά νομικές συμβουλές με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- (8) Υπηρεσίες άμεσα συγκρίσιμες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ομοίως, όταν παρέχονται από επαγγελματία που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Προκειμένου να διαφυλαχθούν τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τους ελεγκτές, τους εξωτερικούς λογιστές και τους φορολογικούς συμβούλους, οι οποίοι, σε ορισμένα κράτη μέλη, δικαιούνται να υπερασπίζονται ή να εκπροσωπούν έναν πελάτη στα πλαίσια δικαστικών διαδικασιών ή να διαπιστώνουν τη νομική του θέση, οι πληροφορίες τις οποίες αποκτούν κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων δεν

θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις αναφοράς σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

- (9) Είναι σημαντικό να επισημανθεί ρητά ότι τα «φορολογικά εγκλήματα» τα σχετικά με άμεσους και έμμεσους φόρους περιλαμβάνονται στον ευρύ ορισμό της «εγκληματικής δραστηριότητας» δυνάμει της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες συστάσεις της FATF.
- (10) Είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται η ταυτότητα κάθε φυσικού προσώπου το οποίο κατέχει νομική οντότητα ή ασκεί έλεγχο επ' αυτής. Μολονότι ο εντοπισμός ενός ποσοστού συμμετοχής δεν οδηγεί αυτομάτως στην εξεύρεση του πραγματικού δικαιούχου, αποτελεί ωστόσο αποδεικτικό παράγοντα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Η εξακρίβωση και ο έλεγχος της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων θα πρέπει, κατά περίπτωση, να επεκτείνεται σε νομικές οντότητες που κατέχουν άλλες νομικές οντότητες, και θα πρέπει να ακολουθεί την αλυσίδα ιδιοκτησίας μέχρις ότου βρεθεί το φυσικό πρόσωπο που έχει την κυριότητα ή τον έλεγχο του νομικού προσώπου που είναι ο πελάτης.
- (11) Η ανάγκη για ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τον εντοπισμό των εγκληματιών, οι οποίοι αλλιώς θα μπορούσαν να αποκρύπτουν την ταυτότητά τους πίσω από μια εταιρική δομή. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εταιρείες διατηρούν πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο τους και θέτουν αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση των αρμοδίων αρχών και των υπόχρεων οντοτήτων. Επιπλέον, οι εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης θα πρέπει να δηλώνουν το καθεστώς τους στις υπόχρεες οντότητες.
- (12) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να ισχύει και για τις δραστηριότητες των υπόχρεων οντοτήτων, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, οι οποίες ασκούνται στο Διαδίκτυο.
- (13) Η χρήση του τομέα των τυχερών παιχνιδιών για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες αποτελεί πηγή ανησυχίας. Προκειμένου να μετριαστούν οι κίνδυνοι που συνδέονται με τον τομέα και να προβλεφθεί ισότιμη μεταχείριση μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών, θα πρέπει να καθιερωθεί υποχρέωση όλων των παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών να λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για μεμονωμένες συναλλαγές ύψους 2 000 ή περισσότερο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν τη δυνατότητα εφαρμογής του ορίου αυτού στην είσπραξη των κερδών, καθώς και στα στοιχήματα. Οι πάροχοι υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών που διαθέτουν συγκεκριμένους χώρους (π.χ. καζίνο και αίθουσες τυχερών παιχνιδιών) θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, εάν ασκείται στο σημείο εισόδου στους χώρους, μπορεί να συνδεθεί με τις συναλλαγές που διενεργούνται από τον πελάτη στους εν λόγω χώρους.
- (14) Ο κίνδυνος της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν είναι ο ίδιος σε όλες τις περιπτώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να χρησιμοποιείται προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο. Η προσέγγιση αυτή δεν είναι αδικαιολόγητα ανεκτική επιλογή για τα κράτη μέλη και τις υπόχρεες οντότητες. Προϋποθέτει τη λήψη αποφάσεων βάσει τεκμηρίων, ούτως ώστε να υπάρχει καλύτερη εστίαση στους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες

δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με τους οποίους βρίσκεται αντιμέτωπη η Ευρωπαϊκή Ένωση, και σε εκείνους που δρουν στο πλαίσιο αυτό.

- (15) Η προσέγγιση βάσει κινδύνου στηρίζεται στην ανάγκη των κρατών μελών να εντοπίζουν, να κατανοούν και να μετριάσουν τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η σημασία μιας υπερεθνικής προσέγγισης για την επισήμανση των κινδύνων έχει αναγνωριστεί σε διεθνές επίπεδο. Επομένως, η Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών) (στο εξής «ΕΑΤ»), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής⁸, η Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων) (στο εξής «ΕΑΑΕΣ»), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/79/ΕΚ της Επιτροπής⁹, και η Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) (στο εξής «ΕΑΚΑΑ»), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ της Επιτροπής¹⁰, θα πρέπει να επιφορτιστούν με την έκδοση γνώμης σχετικά με τους κινδύνους που έχουν επιπτώσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα.
- (16) Τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων κινδύνου σε επίπεδο κράτους μέλους θα πρέπει, όπου ενδείκνυται, να τίθενται στη διάθεση των υπόχρεων οντοτήτων, ούτως ώστε αυτές να είναι σε θέση να προσδιορίσουν, να κατανοήσουν και να μετριάσουν τους δικούς τους κινδύνους.
- (17) Για την καλύτερη κατανόηση και τον μετριασμό των κινδύνων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανταλλάσσουν τα αποτελέσματα των οικείων εκτιμήσεων κινδύνου μεταξύ τους, με την Επιτροπή και με την ΕΑΤ, την ΕΑΑΕΣ και την ΕΑΚΑΑ, κατά περίπτωση.
- (18) Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, είναι σκόπιμο να λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά και οι ανάγκες των μικρών υπόχρεων οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, και να διασφαλιστεί μεταχείριση προσαρμοσμένη στις ειδικές ανάγκες των μικρών υπόχρεων οντοτήτων και στη φύση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων.
- (19) Ο κίνδυνος ο ίδιος έχει μεταβλητό χαρακτήρα, και οι μεταβλητές, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, ενδέχεται να αυξήσουν ή να μειώσουν τον δυνητικό κίνδυνο που προκύπτει, επηρεάζοντας με τον τρόπο αυτόν τα ενδεδειγμένα επίπεδα προληπτικών μέτρων, όπως τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Επομένως, υπάρχουν περιστάσεις στις οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται αυξημένα μέτρα δέουσας

⁸ ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12.

⁹ ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 48.

¹⁰ ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84.

επιμέλειας και άλλες, στις οποίες μπορεί να ενδείκνυνται απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

- (20) Θα πρέπει να αναγνωριστεί ότι ορισμένες καταστάσεις ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Μολονότι θα πρέπει να διαπιστώνονται η ταυτότητα και η επιχειρηματική εικόνα όλων των πελατών, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες απαιτούνται ιδιαίτερα αυστηρές διαδικασίες εξακρίβωσης και ελέγχου της ταυτότητας του πελάτη.
- (21) Αυτό ισχύει ιδίως στις επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα που κατέχουν ή κατείχαν σημαντικές δημόσιες θέσεις, ιδίως πρόσωπα που προέρχονται από χώρες όπου η δωροδοκία είναι ευρέως διαδεδομένη. Οι σχέσεις αυτές μπορούν να εκθέσουν ιδίως τον χρηματοπιστωτικό τομέα σε σημαντικούς νομικούς κινδύνους και σε κινδύνους για τη φήμη του. Οι διεθνείς προσπάθειες για την καταπολέμηση της δωροδοκίας δικαιολογεί επίσης την ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις περιπτώσεις αυτές και να εφαρμοστούν κατάλληλα αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη όσον αφορά πρόσωπα που ασκούν ή ασκούσαν σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, καθώς και υψηλόβαθμα πρόσωπα διεθνών οργανισμών.
- (22) Η λήψη έγκρισης από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων δεν είναι ανάγκη, σε όλες τις περιπτώσεις, να συνεπάγεται τη λήψη έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο. Η εν λόγω έγκριση θα πρέπει να είναι δυνατόν να χορηγείται από άτομο με επαρκείς γνώσεις της έκθεσης του ιδρύματος ή του οργανισμού στον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και με επαρκή αρχαιότητα για τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο.
- (23) Για να αποφεύγεται η επανάληψη των διαδικασιών εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη, που οδηγούν σε καθυστερήσεις και έλλειψη αποτελεσματικότητας στις συναλλαγές, είναι σκόπιμο, υπό την προϋπόθεση παροχής καταλλήλων εγγυήσεων, να επιτρέπεται η εισαγωγή στις υπόχρεες οντότητες πελατών των οποίων η εξακρίβωση της ταυτότητας έχει ήδη πραγματοποιηθεί σε άλλο πλαίσιο. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια υπόχρεη οντότητα βασίζεται σε τρίτο μέρος, η τελική ευθύνη για τη διαδικασία δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη απόκειται στην υπόχρεη οντότητα στην οποία είναι εισηγμένος ο πελάτης. Το τρίτο μέρος, ή το πρόσωπο που εισήγαγε τον πελάτη, θα πρέπει επίσης να εξακολουθεί να υπέχει επίσης ίδια ευθύνη για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης να αναφέρει ύποπτες συναλλαγές και να τηρεί αρχεία, εφόσον η σχέση του με τον πελάτη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (24) Στις περιπτώσεις σχέσεων πρακτόρευσης ή εξωτερικής ανάθεσης βάσει συμβάσεως μεταξύ υπόχρεων οντοτήτων και εξωτερικών φυσικών ή νομικών προσώπων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, κάθε υποχρέωση που αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την οποία υπέχουν οι εν λόγω πράκτορες ή εξωτερικοί συνεργάτες ως μέρη των υπόχρεων οντοτήτων, μπορεί μόνον να συσταθεί συμβατικά και δεν απορρέει από την παρούσα οδηγία. Η ευθύνη για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία θα πρέπει να εξακολουθεί να βαρύνει την υπόχρεη οντότητα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της.

- (25) Όλα τα κράτη μέλη έχουν συγκροτήσει, ή θα πρέπει να συγκροτήσουν, μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών (στο εξής «ΜΧΠ»), με αποστολή να συγκεντρώνουν και να αναλύουν τις πληροφορίες που λαμβάνουν, προκειμένου να διαπιστώνουν σχέσεις μεταξύ ύποπτων συναλλαγών και συναφών εγκληματικών δραστηριοτήτων, ώστε να προλαμβάνεται και να καταπολεμάται η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι ύποπτες συναλλαγές θα πρέπει να γνωστοποιούνται στις ΜΧΠ, οι οποίες θα πρέπει να αποτελούν το εθνικό κέντρο παραλαβής, ανάλυσης και διαβίβασης προς τις αρμόδιες αρχές των αναφορών για τις ύποπτες συναλλαγές, καθώς και άλλων πληροφοριών σχετικά με την ενδεχόμενη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Αυτό δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τα συστήματα αναφοράς που διαθέτουν, στο πλαίσιο των οποίων η αναφορά υποβάλλεται μέσω εισαγγελικής αρχής ή άλλης αρχής επιβολής του νόμου, εφόσον οι πληροφορίες διαβιβάζονται άμεσα και χωρίς αλλοιώσεις στις ΜΧΠ, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να ασκούν κανονικά τα καθήκοντά τους, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς συνεργασίας με άλλες ΜΧΠ.
- (26) Κατά παρέκκλιση από τη γενική απαγόρευση της διενέργειας υπόπτων συναλλαγών, οι υπόχρεες οντότητες δύνανται να εκτελούν ύποπτες συναλλαγές προτού ενημερώσουν τις αρμόδιες αρχές, όταν η αποφυγή της διενέργειας της συναλλαγής είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Το γεγονός αυτό, ωστόσο, δεν θίγει τις διεθνείς υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη να δεσμεύουν αμελλητί κεφάλαια ή άλλα περιουσιακά στοιχεία των τρομοκρατών, των τρομοκρατικών οργανώσεων και όσων χρηματοδοτούν την τρομοκρατία, βάσει των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
- (27) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν προσήκοντα αυτορρυθμιζόμενο φορέα των επαγγελματιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α), β) και δ) ως αρχή που πρέπει να ενημερώνεται κατά πρώτον αντί της ΜΧΠ. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ένα σύστημα πρωτοβάθμιας αναφοράς σε αυτορρυθμιζόμενο φορέα αποτελεί σημαντική διασφάλιση που κατοχυρώνει την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων όσον αφορά τις υποχρεώσεις αναφοράς που ισχύουν για τους νομικούς.
- (28) Εφόσον κράτος μέλος αποφασίζει να κάνει χρήση των εξαιρέσεων του άρθρου 33 παράγραφος 2, μπορεί να επιτρέψει ή να ζητήσει από τον αυτορρυθμιζόμενο φορέα που εκπροσωπεί τα πρόσωπα τα οποία μνημονεύονται σε αυτό το άρθρο να μην διαβιβάσει στη ΜΧΠ οποιαδήποτε πληροφορία αποκτά από αυτά τα πρόσωπα υπό τις περιστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο αυτό.
- (29) Υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι που ανέφεραν τις υποψίες τους για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες απειλήθηκαν ή εκτέθηκαν σε εχθρικές ενέργειες. Καίτοι η παρούσα οδηγία δεν μπορεί να επέμβει στις δικαστικές διαδικασίες των κρατών μελών, αυτό το ζήτημα είναι καίριο για την αποτελεσματικότητα του συστήματος για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν επίγνωση του εν λόγω προβλήματος και να

πράττουν ότι μπορούν για να προστατεύσουν τους εργαζομένους από απειλές και εχθρικές ενέργειες αυτού του είδους.

- (30) Όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζεται η οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών¹¹, όπως τίθεται σε εφαρμογή στην εθνική νομοθεσία.
- (31) Ορισμένες πτυχές της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνουν τη συλλογή, την ανάλυση, την αποθήκευση και την ανταλλαγή δεδομένων. Θα πρέπει να επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για λόγους συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται η άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, η συνεχής εποπτεία, η διερεύνηση και η αναφορά ασυνήθιστων και ύποπτων συναλλαγών, η εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου ενός νομικού προσώπου ή νομικού μηχανισμού, η ανταλλαγή πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές και η ανταλλαγή πληροφοριών από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται θα πρέπει να περιορίζονται στα απολύτως αναγκαία για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας και δεν τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας κατά τρόπο που δεν συνάδει με την οδηγία 95/46/EK. Ειδικότερα, θα πρέπει να απαγορεύεται αυστηρά η περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για εμπορικούς σκοπούς.
- (32) Η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας αναγνωρίζεται ως σημαντικός λόγος δημοσίου συμφέροντος από όλα τα κράτη μέλη.
- (33) Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων της απόφασης-πλαίσιου 2008/977/ΔΕΥ.
- (34) Τα δικαιώματα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων ισχύουν για τα προσωπικά δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, η πρόσβαση του υποκειμένου των δεδομένων σε πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αναφορά ύποπτης συναλλαγής θα υπονόμει σοβαρά την αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Επομένως, μπορεί να δικαιολογούνται περιορισμοί του δικαιώματος αυτού, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 13 της οδηγίας 95/46/EK.
- (35) Τα πρόσωπα που απλώς μετατρέπουν έντυπα έγγραφα σε ηλεκτρονικά δεδομένα και ενεργούν στο πλαίσιο συμβολαίου με πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, το ίδιο ισχύει δε και για κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που παρέχει σε πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς απλώς συστήματα μηνυμάτων ή άλλα συστήματα

¹¹ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

υποστήριξης για τη μεταφορά χρηματικών ποσών ή συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού.

- (36) Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αποτελούν διεθνή προβλήματα και η προσπάθεια καταπολέμησής τους θα πρέπει να είναι παγκόσμια. Όταν τα ενωσιακά πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί έχουν υποκαταστήματα και θυγατρικές που βρίσκονται σε τρίτες χώρες των οποίων η νομοθεσία στον τομέα αυτόν είναι ελλιπής, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή πολύ διαφορετικών προτύπων εντός του ιδρύματος ή του οργανισμού ή του ομίλου ιδρυμάτων ή οργανισμών, θα πρέπει τα εν λόγω υποκαταστήματα ή οι θυγατρικές να εφαρμόζουν τα ενωσιακά πρότυπα ή να γνωστοποιούν στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής τους ότι η εφαρμογή των προτύπων αυτών δεν είναι δυνατή.
- (37) Όπου είναι εφικτό, θα πρέπει να παρέχεται ανάδραση στις υπόχρεες οντότητες σχετικά με τη χρησιμότητα των αναφορών ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλουν, και τη συνέχεια που δόθηκε. Προς τούτο, και για να είναι δυνατή η επανεξέταση των συστημάτων τους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν και να βελτιώνουν τις σχετικές στατιστικές. Προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η ποιότητα και η συνεκτικότητα των στατιστικών δεδομένων που συλλέγονται σε επίπεδο Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την κατάσταση σε κλίμακα ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και να δημοσιεύει τακτικές επισκοπήσεις.
- (38) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν, όσον αφορά τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, τους παρόχους υπηρεσιών προς εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης και επιχειρήσεις ή τους παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών σε εθνικό επίπεδο, ότι τα πρόσωπα που πράγματι διευθύνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες αυτών των οντοτήτων, καθώς και οι πραγματικοί δικαιούχοι τους, είναι ικανά και έντιμα άτομα. Τα κριτήρια για την εκτίμηση της ικανότητας και του ήθους ενός προσώπου θα πρέπει, τουλάχιστον, να αντανakλούν την ανάγκη προστασίας των εν λόγω οντοτήτων από καταχρήσεις για εγκληματικούς σκοπούς από πλευράς των διοικητικών στελεχών ή των πραγματικών δικαιούχων τους.
- (39) Λαμβάνοντας υπόψη τον διεθνικό χαρακτήρα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, είναι εξαιρετικά σημαντικός ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ της ΕΕ. Μέχρι στιγμής, η εν λόγω συνεργασία έχει αποτελέσει αντικείμενο μόνον της απόφασης 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών¹². Προκειμένου να διασφαλιστεί καλύτερος συντονισμός και συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ, και ιδίως για να διασφαλιστεί ότι οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών περιέρχονται στη ΜΧΠ του κράτους μέλους όπου θα είναι πλέον χρήσιμη η αναφορά, θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην παρούσα οδηγία λεπτομερέστεροι, εκτενέστεροι και επικαιροποιημένοι κανόνες.

¹²

ΕΕ L 271 της 24.10.2000, σ. 4.

- (40) Η βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ εντός της ΕΕ έχει ιδιαίτερη σημασία, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο διεθνικός χαρακτήρας της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Θα πρέπει να ενθαρρύνεται από τα κράτη μέλη η χρήση ασφαλών συστημάτων για την ανταλλαγή πληροφοριών, και ιδίως του αποκεντρωμένου δικτύου υπολογιστών FIU.net και των τεχνικών που προσφέρει το δίκτυο αυτό.
- (41) Η σημασία της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θα πρέπει να οδηγήσει τα κράτη μέλη στη θέσπιση αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων στην εθνική νομοθεσία για τις περιπτώσεις αδυναμίας τήρησης των εθνικών διατάξεων που θα εκδοθούν σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη έχουν σήμερα στη διάθεσή τους ένα ευρύ φάσμα διοικητικών μέτρων και κυρώσεων για τις παραβιάσεις των βασικών προληπτικών μέτρων. Η ποικιλομορφία αυτή ενδέχεται να είναι επιζήμια στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και υπάρχει κίνδυνος η απάντηση της Ένωσης να είναι κατακερματισμένη. Επομένως, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να περιλαμβάνει μια σειρά διοικητικών μέτρων και κυρώσεων που θα έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη σε περίπτωση συστηματικών παραβάσεων των απαιτήσεων που αφορούν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, τη φύλαξη αρχείων, την αναφορά ύποπτων συναλλαγών και τους εσωτερικούς ελέγχους των υπόχρεων οντοτήτων. Το φάσμα αυτό θα πρέπει να είναι αρκούντως ευρύ, ώστε τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές να μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές μεταξύ των υπόχρεων οντοτήτων, ιδίως μεταξύ των χρηματοπιστωτικών οργανισμών και άλλων υπόχρεων οντοτήτων, όσον αφορά το μέγεθος, τα χαρακτηριστικά και τους τομείς δραστηριότητάς τους. Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επιβολή διοικητικών μέτρων και κυρώσεων, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, και ποινικών κυρώσεων, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, δεν παραβιάζει την αρχή *ne bis in idem*.
- (42) Τα τεχνικά πρότυπα για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες θα πρέπει να διασφαλίζουν συνεπή εναρμόνιση και επαρκή προστασία των καταθετών, των επενδυτών και των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση. Δεδομένου ότι η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και η ΕΑΚΑΑ είναι όργανα με υψηλό βαθμό εξειδικευμένης πείρας, θα ήταν συμφέρον και σκόπιμο να τους ανατεθεί η εκπόνηση σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που δεν ενέχουν επιλογές πολιτικής, προς υποβολή στην Επιτροπή.
- (43) Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει τα εν λόγω σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, που καταρτίζονται από την ΕΑΤ, την ΕΑΑΕΣ και την ΕΑΚΑΑ δυνάμει του άρθρου 42 της παρούσας οδηγίας, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων δυνάμει του άρθρου 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.
- (44) Ενόψει των πολύ σημαντικών τροποποιήσεων που θα πρέπει να επέλθουν στην οδηγία 2005/60/ΕΚ και στην οδηγία 2006/70/ΕΚ, οι οδηγίες αυτές θα πρέπει να συγχωνευθούν και να αντικατασταθούν για λόγους σαφήνειας και συνέπειας.

- (45) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος μέσω της πρόληψης, της διερεύνησης και της ανίχνευσης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, επειδή μεμονωμένα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την προστασία των χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων μπορεί να μη συνάδουν με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και με τους κανόνες του κράτους δικαίου και της δημόσιας τάξης της Ένωσης, και δύνανται συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικής που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (46) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και ακολουθεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την επιχειρηματική ελευθερία, την απαγόρευση διακρίσεων, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, και το δικαίωμα της υπεράσπισης.
- (47) Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που απαγορεύει κάθε διάκριση, για οποιονδήποτε λόγο, τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά τις εκτιμήσεις κινδύνου στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, χωρίς διακρίσεις.
- (48) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύσουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι αιτιολογημένη,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απαγορεύονται.
2. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η ακόλουθη συμπεριφορά, όταν τελείται εκ προθέσεως, θεωρείται ως νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες:
 - α) η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας, εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της, ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες της δραστηριότητάς του·
 - β) η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της αλήθειας όσον αφορά τη φύση, προέλευση, διάθεση ή διακίνηση περιουσίας ή τον τόπο στον οποίο αυτή ευρίσκεται, ή την κυριότητα επί περιουσίας ή εκ σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα·
 - γ) η απόκτηση, η κατοχή ή η χρήση περιουσίας εν γνώσει, κατά τον χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα·
 - δ) η συμμετοχή σε μια από τις πράξεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ), η σύσταση οργανώσεως για τη διάπραξή της, η απόπειρα διάπραξης, η υποβοήθηση, η υποκίνηση, η διευκόλυνση ή η παροχή συμβουλών σε τρίτο για τη διάπραξή της.
3. Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες υπάρχει ακόμη και αν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία διεξήχθησαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ή στο έδαφος τρίτης χώρας.
4. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» νοείται η παροχή ή συγκέντρωση κεφαλαίων, καθ' οιονδήποτε τρόπο, άμεσα ή

έμμεσα, με την πρόθεση να χρησιμοποιηθούν ή εν γνώσει του γεγονότος ότι θα χρησιμοποιηθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, για τη διάπραξη εγκλήματος κατά την έννοια των άρθρων 1 έως 4 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας¹³, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2008¹⁴.

5. Η γνώση, η πρόθεση ή ο σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία του πραγματικού των πράξεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4 μπορεί να συνάγονται από τα πραγματικά περιστατικά.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις ακόλουθες υπόχρεες οντότητες:

- (1) στα πιστωτικά ιδρύματα·
- (2) στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς·
- (3) στα ακόλουθα νομικά ή φυσικά πρόσωπα κατά την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων:
 - α) ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές και φορολογικούς συμβούλους·
 - β) συμβολαιογράφους και άλλους ανεξάρτητους επαγγελματίες νομικούς, όταν συμμετέχουν, είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων είτε βοηθώντας στον σχεδιασμό ή στην υλοποίηση συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:
 - i) την αγορά και πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων·
 - ii) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους·
 - iii) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων·
 - iv) την οργάνωση των εισφορών των αναγκαίων για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών·
 - v) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών καταπιστευματικής διαχείρισης (trusts), επιχειρήσεων ή ανάλογων μονάδων·
 - γ) φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης ή επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής των στοιχείων α) ή β)·

¹³ EE L 164 της 22.6.2002, σ. 3.

¹⁴ EE L 330 της 9.12.2008, σ. 21 έως 23.

- δ) κτηματομεσίτες, συμπεριλαμβανομένων πρακτόρων εκμίσθωσης ακινήτων·
- ε) άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά, μόνον εφόσον η πληρωμή καταβάλλεται ή εισπράττεται σε μετρητά και αφορά ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 7 500 ευρώ, ανεξαρτήτως του αν η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους·
- στ) παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που ασκούν χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες περιστασιακά ή σε πολύ περιορισμένη κλίμακα, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εφόσον το νομικό ή φυσικό πρόσωπο πληροί όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι περιορισμένη σε απόλυτους όρους·
- β) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι περιορισμένη με βάση τις διενεργούμενες συναλλαγές·
- γ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα δεν αποτελεί την κύρια δραστηριότητα·
- δ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι δευτερεύουσα και συνδέεται άμεσα με την κύρια δραστηριότητα·
- ε) η κύρια δραστηριότητα δεν είναι δραστηριότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, με εξαίρεση τη δραστηριότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σημείο 3 στοιχείο ε)·
- στ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα ασκείται μόνον για τους πελάτες της κύριας δραστηριότητας και, κατά κανόνα, δεν αφορά το ευρύτερο κοινό.

Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη δραστηριότητα υπηρεσίας εμβασμάτων, κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 13 της οδηγίας 2007/64/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK και 2006/48/EK, και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/EK¹⁵.

- 3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχείο α), τα κράτη μέλη απαιτούν να μην υπερβαίνει ο συνολικός κύκλος εργασιών από τη χρηματοπιστωτική δραστηριότητα ένα αρκούντως χαμηλό όριο. Το όριο αυτό καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο, σε συνάρτηση με το είδος της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας.
- 4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχείο β), τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ανώτατο όριο ανά πελάτη και μεμονωμένη συναλλαγή, είτε η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται

¹⁵ EE L 319 της 5.12.2007, σ. 1.

να συνδέονται μεταξύ τους. Το όριο αυτό καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο, σε συνάρτηση με το είδος της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας, είναι αρκούντως χαμηλό ώστε να διασφαλίζει ότι τα είδη των εν λόγω συναλλαγών συνιστούν μη πρακτική και μη αποτελεσματική μέθοδο για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και το σχετικό ποσό δεν υπερβαίνει τα 1 000 ευρώ.

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη επιβάλλουν ανώτατο όριο στον κύκλο εργασιών της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας, το οποίο δεν υπερβαίνει το 5% του συνολικού κύκλου εργασιών του νομικού ή φυσικού προσώπου.
6. Κατά την εκτίμηση του κινδύνου νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη δίδουν ιδιαίτερη προσοχή σε οποιαδήποτε χρηματοπιστωτική δραστηριότητα που θεωρείται, λόγω της φύσεώς της, ιδιαίτερα επιδεκτική να χρησιμοποιηθεί ή να αποτελέσει αντικείμενο κατάχρησης για σκοπούς νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
7. Κάθε απόφαση που λαμβάνεται βάσει του παρόντος άρθρου αιτιολογείται. Σε περίπτωση που μεταβληθούν οι συνθήκες που οδήγησαν στη λήψη της απόφασης αυτής, τα κράτη μέλη προβλέπουν τη δυνατότητα ανάκλησής της.
8. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασίες ελέγχου ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου ή λαμβάνουν οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέτρο που διασφαλίζει ότι εξαίρεση που παρέχεται με αποφάσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν γίνεται αντικείμενο καταχρήσεων.

Άρθρο 3

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) ως «πιστωτικό ίδρυμα» νοείται κάθε πιστωτικό ίδρυμα κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 1 της οδηγίας 2006/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων¹⁶, συμπεριλαμβανομένου και κάθε ευρισκόμενου στην Ευρωπαϊκή Ένωση υποκαταστήματος, κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 3 της εν λόγω οδηγίας, πιστωτικού ιδρύματος με έδρα εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (2) ως «χρηματοπιστωτικός οργανισμός» νοείται:
 - α) κάθε επιχείρηση εκτός από πιστωτικό ίδρυμα, η κύρια δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στη διενέργεια μιας ή περισσοτέρων από τις πράξεις που περιλαμβάνονται στα σημεία 2 έως 12 και στα σημεία 14 και 15 του παραρτήματος I της οδηγίας 2006/48/EK, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων των ανταλλακτηρίων συναλλάγματος (bureaux de change)·

¹⁶ ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σ. 1.

- β) οι ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες έχουν λάβει τη δέουσα άδεια λειτουργίας σύμφωνα με την οδηγία 2002/83/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφάλιση ζωής¹⁷, εφόσον ασκούν δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής·
 - γ) οι επιχειρήσεις επενδύσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων¹⁸.
 - δ) οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που διαθέτουν στο κοινό μέσω της αγοράς μερίδια ή μετοχές τους·
 - ε) οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 5 της οδηγίας 2002/92/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση¹⁹, εκτός των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών κατά το άρθρο 2 σημείο 7 της ως άνω οδηγίας, όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλειας ζωής και άλλων ασφαλειών με επενδυτικό σκοπό·
 - στ) τα υποκαταστήματα, όταν βρίσκονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, χρηματοπιστωτικών οργανισμών κατά την έννοια των στοιχείων α) έως ε), η έδρα των οποίων βρίσκεται εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- (3) ως «περιουσία» νοούνται περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και τα νομικά έγγραφα ή στοιχεία με οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανόμενης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων·
- (4) ως «εγκληματική δραστηριότητα» νοείται κάθε είδους εγκληματική ανάμειξη στη διάπραξη των ακόλουθων σοβαρών εγκλημάτων:
- α) πράξεων που ορίζονται στα άρθρα 1 έως 4 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2008·
 - β) οποιουδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της σύμβασης του 1988 των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών·
 - γ) δραστηριοτήτων εγκληματικών οργανώσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο, σχετικά με το αξιόποιο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁰.

¹⁷ EE L 345 της 19.12.2002, σ. 1.

¹⁸ EE L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

¹⁹ EE L 9 της 15.1.2003, σ. 3.

²⁰ EE L 351 της 29.12.1998, σ. 1.

- δ) απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, τουλάχιστον βαρείας, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και στο άρθρο 2 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων²¹.
- ε) δωροδοκίας·
- στ) όλων των αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών εγκλημάτων σχετικών με άμεσους φόρους και έμμεσους φόρους, που τιμωρούνται με ποινή στερητική της ελευθερίας ή ένταλμα προσωρινής κράτησης μέγιστης διάρκειας άνω του έτους ή, όσον αφορά τα κράτη εκείνα που έχουν ελάχιστο κατώτατο όριο για τα αδικήματα στην έννομη τάξη τους, όλων των αδικημάτων που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή ένταλμα προσωρινής κράτησης ελάχιστης διάρκειας τουλάχιστον έξι μηνών·
- (5) ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν τον πελάτη και/ή το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται τουλάχιστον:
- α) όσον αφορά τις εταιρείες:
- i) το φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν νομική οντότητα, κατέχοντας, αμέσως ή έμμεσα, ή ελέγχοντας επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου της εν λόγω νομικής οντότητας, μεταξύ άλλων μέσω μετοχών στον κομιστή, εκτός από εισηγμένη εταιρεία σε ρυθμιζόμενη αγορά η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά την ενωσιακή νομοθεσία ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα.
- Ποσοστό ύψους 25% συν μία μετοχή αποτελεί τεκμήριο ιδιοκτησίας ή ελέγχου μέσω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο, και ισχύει για κάθε επίπεδο άμεσης και έμμεσης ιδιοκτησίας·
- ii) εάν υπάρχει αμφιβολία ως προς το ή τα πρόσωπα που προσδιορίζονται στο σημείο i), αν είναι ή όχι ο ή οι πραγματικοί δικαιούχοι, το φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα τα οποία ασκούν έλεγχο στη διαχείριση νομικής οντότητας με άλλα μέσα·
- β) στην περίπτωση νομικών οντοτήτων, όπως τα ιδρύματα, και νομικών μηχανισμών, όπως οι εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης, που διοικούν ή διανέμουν κεφάλαια:
- i) το φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στο 25% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικού μηχανισμού ή νομικής οντότητας· και
- ii) όταν οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν προσδιοριστεί ήδη, το φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα που δικαιούνται το 25% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικού μηχανισμού ή νομικής οντότητας· ή

²¹ ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 49.

- iii) όταν τα άτομα που αποτελούν δικαιούχους του νομικού μηχανισμού ή της νομικής οντότητας δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή λειτουργεί ο νομικός μηχανισμός ή η νομική οντότητα. Για τους δικαιούχους εταιρειών καταπιστευματικής διαχείρισης (trust) οι οποίοι προσδιορίζονται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά ή ανά κατηγορία, οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον δικαιούχο ώστε να βεβαιωθούν ότι θα είναι σε θέση να προσδιορίσουν την ταυτότητα του δικαιούχου, κατά τον χρόνο της πληρωμής ή όταν ο δικαιούχος σκοπεύει να ασκήσει κεκτημένα δικαιώματα·
- (6) ως «φορείς παροχής υπηρεσιών καταπιστευματικής διαχείρισης ή εταιρικών υπηρεσιών» νοούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ως επιχειρηματική δραστηριότητα παρέχουν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:
- α) συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα·
 - β) ασκούν καθήκοντα διευθυντή ή γραμματέα εταιρείας, εταίρου προσωπικής εταιρείας ή κατόχου ανάλογης θέσης σε σχέση με άλλα νομικά πρόσωπα, ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·
 - γ) παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία, προσωπική εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή μηχανισμό·
 - δ) ασκούν καθήκοντα καταπιστευματοδόχου σε εταιρεία ρητής καταπιστευματικής διαχείρισης (express trust) ή ανάλογο νομικό μηχανισμό, ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·
 - ε) ασκούν καθήκοντα μετόχου εξ ονόματος άλλου προσώπου, εκτός εταιρείας εισηγμένης σε ρυθμιζόμενη αγορά η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά την ενωσιακή νομοθεσία ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα, ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·
- (7) α) ως «πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα της αλλοδαπής» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα από τρίτη χώρα·
- β) ως «πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα της ημεδαπής» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα από κράτος μέλος·
 - γ) ως «πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα από διεθνή οργανισμό» νοούνται διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή ισοδύναμο λειτούργημα σε διεθνή οργανισμό·
 - δ) στα «φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα» περιλαμβάνονται:

- i) οι αρχηγοί κρατών, οι αρχηγοί κυβερνήσεων, οι υπουργοί και οι υφυπουργοί·
- ii) τα μέλη κοινοβουλίων·
- iii) τα μέλη ανωτάτων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαιοδοτικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων·
- iv) τα μέλη ελεγκτικών συνεδρίων και διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών·
- v) οι πρέσβεις, οι επιτετραμμένοι και οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων·
- vi) μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων.

Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στα σημεία i) έως vi) δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας·

ε) στους «στενούς συγγενείς» περιλαμβάνονται:

- i) ο/η σύζυγος·
- ii) κάθε σύντροφος εξομοιούμενος με σύζυγο·
- iii) τα παιδιά και οι σύζυγοι ή σύντροφοί τους·
- iv) οι γονείς·

στ) στα «πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες» περιλαμβάνονται:

- i) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο για το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικών μηχανισμών με πρόσωπο αναφερόμενο στο ανωτέρω σημείο 7 στοιχεία α) έως δ), ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση·
- ii) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι μόνος πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικών μηχανισμών που είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς όφελος de facto του προσώπου που αναφέρεται στο ανωτέρω σημείο 7 στοιχεία α) έως δ)·

(8) ως «ανώτερο διοικητικό στέλεχος» νοείται το στέλεχος ή ο υπάλληλος με επαρκείς γνώσεις της έκθεσης του ιδρύματος ή του οργανισμού στον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και με επαρκή αρχαιότητα για τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο. Δεν χρειάζεται, σε όλες τις περιπτώσεις, να πρόκειται για μέλος του διοικητικού συμβουλίου·

(9) ως «επιχειρηματική σχέση» νοείται η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες των υπόχρεων

οντοτήτων και η οποία αναμένεται, κατά τον χρόνο σύναψης της επαφής, ότι θα έχει κάποια διάρκεια·

- (10) ως «υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών» νοούνται οι υπηρεσίες χρηματικού στοιχήματος σε τυχερά παιχνίδια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με κάποιο στοιχείο δεξιοτήτας, όπως λαχεία, παιχνίδια καζίνο, παιχνίδια πόκερ και πράξεις στοιχηματισμού, που προσφέρονται σε συγκεκριμένο χώρο ή με οποιοδήποτε μέσο εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα ή με κάθε άλλη τεχνολογία διευκόλυνσης της επικοινωνίας, και μετά από ατομικό αίτημα του αποδέκτη των υπηρεσιών·
- (11) ως «όμιλος» νοείται ο όμιλος κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 12 της οδηγίας 2002/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων επενδύσεων χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων²².

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας επεκτείνονται στο σύνολό τους ή εν μέρει σε επαγγελματικούς κλάδους και κατηγορίες επιχειρήσεων, εκτός των υπόχρεων οντοτήτων του άρθρου 2 παράγραφος 1, που ασχολούνται με δραστηριότητες ιδιαίτερα επιδεκτικές σε χρήσεις για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
2. Εφόσον κράτος μέλος αποφασίζει να επεκτείνει τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σε επαγγελματικούς κλάδους ή κατηγορίες επιχειρήσεων εκτός των αναφερομένων στο άρθρο 2 παράγραφος 1, ενημερώνει την Επιτροπή συναφώς.

Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ αυστηρότερες διατάξεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

ΤΜΗΜΑ 2

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Άρθρο 6

1. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (στο εξής «ΕΑΤ»), η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (στο εξής «ΕΑΑΕΣ») και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (στο εξής «ΕΑΚΑΑ») εκδίδουν κοινή γνώμη σχετικά με

²² ΕΕ L 35 της 11.2.2003, σ. 1.

τους κινδύνους τους οποίους συνεπάγεται για την εσωτερική αγορά η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Η γνώμη εκδίδεται εντός 2 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

2. Η Επιτροπή θέτει τη γνώμη στη διάθεση των κρατών μελών και των υπόχρεων οντοτήτων, προκειμένου να τα/τις βοηθήσει στον εντοπισμό, τη διαχείριση και τον μετριασμό του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 7

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για τον εντοπισμό, την εκτίμηση, την κατανόηση και τον μετριασμό των κινδύνων που αντιμετωπίζει όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και τηρεί την εκτίμηση ενήμερη.
2. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μια αρχή, η οποία αναλαμβάνει τον συντονισμό της αντιμετώπισης των κινδύνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε εθνικό επίπεδο. Τα στοιχεία της εν λόγω αρχής κοινοποιούνται στην Επιτροπή, την EAT, την EAAΕΣ και την ΕΑΚΑΑ, καθώς και στα άλλα κράτη μέλη.
3. Κατά την πραγματοποίηση των εκτιμήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη δύνανται να κάνουν χρήση της γνώμης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1.
4. Κάθε κράτος μέλος διενεργεί την εκτίμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, και:
 - α) χρησιμοποιεί την ή τις εκτιμήσεις με σκοπό να βελτιώσει το σύστημά του για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ιδίως με τον εντοπισμό των τομέων όπου οι υπόχρεες οντότητες εφαρμόζουν ενισχυμένα μέτρα και, ανάλογα με την περίπτωση, διευκρινίζοντας τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν·
 - β) υποβοηθείται από την ή τις εκτιμήσεις στην κατανομή και την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων όσον αφορά τους πόρους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·
 - γ) θέτει στη διάθεση των υπόχρεων οντοτήτων κατάλληλες πληροφορίες, ώστε αυτές να είναι σε θέση να πραγματοποιήσουν τις δικές τους εκτιμήσεις κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
5. Τα κράτη μέλη θέτουν τα αποτελέσματα των εκτιμήσεών τους κινδύνου στη διάθεση των άλλων κρατών μελών, της Επιτροπής και της EAT, της EAAΕΣ και της ΕΑΚΑΑ, κατόπιν αιτήματός τους.

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εντοπίζουν και να εκτιμούν τους οικείους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες κινδύνου, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται πελάτες, χώρες ή γεωγραφικές περιοχές, προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή δίαυλοι παράδοσης. Τα μέτρα αυτά είναι ανάλογα προς τη φύση και το μέγεθος των υπόχρεων οντοτήτων.
2. Οι εκτιμήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τεκμηριώνονται, επικαιροποιούνται και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών και των αυτορρυθμιζόμενων φορέων.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες διαθέτουν πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες ώστε να μετριάσουν και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που εντοπίζονται σε επίπεδο Ένωσης, σε επίπεδο κρατών μελών, όσο και στο επίπεδο των υπόχρεων οντοτήτων. Οι πολιτικές, οι έλεγχοι και οι διαδικασίες θα πρέπει να είναι ανάλογες προς τη φύση και το μέγεθος των εν λόγω υπόχρεων οντοτήτων.
4. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 περιλαμβάνουν τουλάχιστον:
 - α) τη διαμόρφωση εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων, που περιλαμβάνουν τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, την υποβολή εκθέσεων, την τήρηση αρχείων, τον εσωτερικό έλεγχο, τη διαχείριση της συμμόρφωσης (συμπεριλαμβανομένων, όπου ενδείκνυται, του μεγέθους και της φύσης της επιχείρησης, του διορισμού υπευθύνου συμμόρφωσης σε επίπεδο διοίκησης) και τον έλεγχο ασφαλείας των εργαζομένων·
 - β) όταν ενδείκνυται λόγω του μεγέθους και της φύσης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, μια ανεξάρτητη υπηρεσία ελέγχου για την εξακρίβωση των εσωτερικών πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων που αναφέρονται στο στοιχείο α).
5. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν, παρακολουθούν δε και, όπου ενδείκνυται, ενισχύουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

ΤΜΗΜΑ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να τηρούν ανώνυμους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων. Τα κράτη μέλη απαιτούν σε κάθε περίπτωση οι κάτοχοι και οι δικαιούχοι υφιστάμενων ανώνυμων λογαριασμών ή ανώνυμων βιβλιαρίων καταθέσεων να υπόκεινται σε μέτρα δέουσας επιμέλειας, το συντομότερο δυνατόν και οπωσδήποτε πριν χρησιμοποιηθούν καθ' οιονδήποτε τρόπο οι λογαριασμοί ή τα βιβλιάρια καταθέσεων.

Άρθρο 10

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις·
- β) όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 15 000 ευρώ, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους·
- γ) για φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά, όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 7 500 ευρώ, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους·
- δ) για παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών, όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 2 000 ευρώ, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους·
- ε) όταν υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο·
- στ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την καταλληλότητα των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη.

1. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν:
 - α) την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή·
 - β) την εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου και τη λήψη ευλόγων μέτρων για τον έλεγχο της ταυτότητάς του, ώστε να διασφαλίζεται ότι το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο που διέπεται από την παρούσα οδηγία είναι βέβαιο ότι γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο· όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, τις εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης και ανάλογους νομικούς μηχανισμούς, τη λήψη ευλόγων μέτρων για να γίνει κατανοητή η διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του πελάτη·
 - γ) την αξιολόγηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τη συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό και τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης·
 - δ) την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της σχέσης, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές που διενεργούνται συνάδουν με τις γνώσεις του ιδρύματος, του οργανισμού ή του προσώπου σχετικά με τον πελάτη, την επιχείρηση και το προφίλ του κινδύνου, και, εφόσον απαιτείται, σχετικά με την προέλευση των χρηματικών ποσών, καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν καθεμία από τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, κατά την παράγραφο 1, αλλά να μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου.
3. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τις μεταβλητές που παρατίθενται στο παράρτημα I.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες αρχές ή τους αυτορρυθμιζόμενους φορείς ότι τα μέτρα είναι ενδεδειγμένα για την αντιμετώπιση των εντοπισθέντων κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
5. Στην περίπτωση ασφάλειας ζωής ή άλλων ασφαλειών με επενδυτικό σκοπό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, επιπλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, που απαιτούνται για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, λαμβάνουν τα ακόλουθα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για τους δικαιούχους ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής ή άλλου ασφαλιστηρίου συμβολαίου με επενδυτικό σκοπό, μόλις ταυτοποιούνται ή προσδιορίζονται οι δικαιούχοι:
 - α) για δικαιούχους που ταυτοποιούνται ως ιδιαιτέρως κατονομαζόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικοί μηχανισμοί, λαμβάνουν το όνομα του ατόμου·

- β) για δικαιούχους που προσδιορίζονται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά ή ανά κατηγορία ή με άλλα μέσα, λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους εν λόγω δικαιούχους ώστε ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός να βεβαιωθεί ότι θα είναι σε θέση να προσδιορίσει την ταυτότητα του δικαιούχου, κατά τον χρόνο της πληρωμής.

Και για τις δύο περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), η εξακρίβωση της ταυτότητας των δικαιούχων πραγματοποιείται κατά τον χρόνο της πληρωμής. Σε περίπτωση εκχώρησης σε τρίτον, εν όλω ή εν μέρει, της ασφάλειας ζωής ή άλλης ασφάλειας με επενδυτικό σκοπό, οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που έχουν γνώση της εκχώρησης ταυτοποιούν τον πραγματικό δικαιούχο κατά τον χρόνο της εκχώρησης στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή τον νομικό μηχανισμό που λαμβάνει για ίδιο όφελος την αξία του εκχωρούμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Άρθρο 12

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν να πραγματοποιείται η εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου πριν από τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια της συναλλαγής.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν να ολοκληρώνεται η εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μην διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και εφόσον ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες περατώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή.
3. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού, υπό τον όρο ότι υπάρχουν οι κατάλληλες εγγυήσεις που διασφαλίζουν ότι οι συναλλαγές δεν θα γίνονται από τον πελάτη ή για λογαριασμό του, προτού διευκρινιστεί η πλήρης συμμόρφωση προς τις παραγράφους 1 και 2.
4. Τα κράτη μέλη απαιτούν, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί να συμμορφωθεί προς το άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ), να μην μπορεί να εκτελέσει συναλλαγή μέσω τραπεζικού λογαριασμού, να συνάψει επιχειρηματική σχέση ή να εκτελέσει τη συναλλαγή, και εξετάζουν τη δυνατότητα περάτωσης της επιχειρηματικής σχέσης και υποβολής έκθεσης για ύποπτη συναλλαγή στη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ) σε σχέση με τον πελάτη σύμφωνα με το άρθρο 32.

Τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν το προηγούμενο εδάφιο σε συμβολαιογράφους, άλλους ανεξάρτητους επαγγελματίες νομικούς, ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές και φορολογικούς συμβούλους, αποκλειστικά και μόνον στον βαθμό που η εν λόγω εξαίρεση αφορά ενέργειες στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής κατάστασης των εντολέων τους ή δραστηριότητες ως υπερασπιστές ή εκπρόσωποι των εντολοδοτών τους σε ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών σχετικά με την κίνηση ή την αποφυγή κίνησης δίκης.

5. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όχι μόνον σε όλους τους νέους πελάτες, αλλά και στους υπάρχοντες πελάτες την κατάλληλη χρονική στιγμή, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, μεταξύ άλλων και όταν μεταβάλλονται οι σχετικές περιστάσεις του πελάτη.

ΤΜΗΜΑ 2

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΗ ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

Άρθρο 13

1. Όταν ένα κράτος μέλος ή μια υπόχρεη οντότητα εντοπίζει τομείς χαμηλότερου κινδύνου, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να επιτρέπει στις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη.
2. Πριν εφαρμόσουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, οι υπόχρεες οντότητες βεβαιώνονται ότι η σχέση με τον πελάτη ή η συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο βαθμό κινδύνου.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες διενεργούν επαρκή παρακολούθηση της συναλλαγής ή της επιχειρηματικής σχέσης, ώστε να είναι δυνατή η ανίχνευση ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών.

Άρθρο 14

Κατά την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που σχετίζονται με κατηγορίες πελατών, χώρες ή γεωγραφικές περιοχές, και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παράδοσης, τα κράτη μέλη και οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες καταστάσεων δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου, οι οποίοι παρατίθενται στο παράρτημα II.

Άρθρο 15

Η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και ΕΑΚΑΑ εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές, που απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές και στις υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 1 και 2, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010, και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και/ή τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περιπτώσεις όπου ενδείκνυνται απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας. Θα πρέπει να συνεκτιμώνται ιδίως η φύση και το μέγεθος της επιχείρησης και, εφόσον είναι ενδεδειγμένο και ανάλογο, θα πρέπει να προβλέπονται ειδικά μέτρα. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εκδίδονται εντός 2 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

Άρθρο 16

1. Στις περιπτώσεις που προσδιορίζονται στα άρθρα 17 έως 23 της παρούσας οδηγίας και σε άλλες περιπτώσεις υψηλότερων κινδύνων που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη ή τις υπόχρεες οντότητες, τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ώστε να διαχειρίζονται και να μετριάσουν κατάλληλα τους κινδύνους αυτούς.
2. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να εξετάζουν, στο μέτρο του ευλόγως δυνατού, το ιστορικό και τον σκοπό όλων των πολύπλοκων, ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών, και όλα τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών, που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο λόγο. Συγκεκριμένα, αυξάνουν τον βαθμό και τη φύση της παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης, προκειμένου να προσδιοριστεί αν οι εν λόγω συναλλαγές ή δραστηριότητες φαίνονται ασυνήθιστες ή ύποπτες.
3. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα κράτη μέλη και οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες καταστάσεων δυνητικά υψηλότερου κινδύνου, οι οποίοι παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ.
4. Η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και ΕΑΚΑΑ εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές, που απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές και στις υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 1 και 2, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010, και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και/ή τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περιπτώσεις όπου χρειάζεται να εφαρμόζονται αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εκδίδονται εντός 2 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 17

Όσον αφορά τις διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τα ιδρύματα-πελάτες από τρίτες χώρες, τα κράτη μέλη, επιπλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, που προβλέπονται στο άρθρο 11, απαιτούν από τα πιστωτικά τους ιδρύματα:

- α) να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το ίδρυμα-πελάτη για να καταλάβουν πλήρως το είδος της επιχείρησης του πελάτη και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος ή του οργανισμού και την ποιότητα της εποπτείας·
- β) να αξιολογούν τους ελέγχους του ιδρύματος-πελάτη κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

- γ) να λαμβάνουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, πριν από τη σύναψη νέων σχέσεων ανταπόκρισης·
- δ) να τεκμηριώνουν τις αντίστοιχες αρμοδιότητες κάθε ιδρύματος·
- ε) όσον αφορά τους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης (payable-through accounts), να βεβαιώνονται ότι το πιστωτικό ίδρυμα-πελάτης έχει ελέγξει την ταυτότητα των πελατών και έχει ασκήσει συνεχή δέουσα επιμέλεια των πελατών που έχουν άμεση πρόσβαση στους λογαριασμούς του ανταποκριτή και ότι αυτό μπορεί να παράσχει δεδομένα σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, κατόπιν αιτήματος του ιδρύματος-ανταποκριτή.

Άρθρο 18

Όσον αφορά τις συναλλαγές ή τις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα της αλλοδαπής, τα κράτη μέλη, επιπλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, που προβλέπονται στο άρθρο 11, απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες:

- α) να διαθέτουν τις κατάλληλες διαδικασίες ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, για να καθορίζουν αν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη είναι τέτοιου είδους πρόσωπο·
- β) να λαμβάνουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη ή τη διατήρηση επιχειρηματικών σχέσεων με παρόμοιους πελάτες.
- γ) να λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να καθορίσουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων τα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή·
- δ) να διενεργούν ενισχυμένη και συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης.

Άρθρο 19

Όσον αφορά τις συναλλαγές ή τις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα της ημεδαπής ή με πρόσωπο στο οποίο έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα από διεθνή οργανισμό, τα κράτη μέλη, επιπλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, που προβλέπονται στο άρθρο 11, απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες:

- α) να διαθέτουν τις κατάλληλες διαδικασίες ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, για να καθορίζουν αν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη είναι τέτοιου είδους πρόσωπο·
- β) σε περιπτώσεις υψηλότερου κινδύνου στις επιχειρηματικές σχέσεις τους με τα εν λόγω άτομα, να εφαρμόζουν τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 18 στοιχεία β), γ) και δ).

Άρθρο 20

Οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν εύλογα μέτρα προκειμένου να καθορίσουν κατά πόσον οι δικαιούχοι ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής ή άλλου ασφαλιστηρίου συμβολαίου με επενδυτικό σκοπό και/ή, όπου απαιτείται, ο πραγματικός δικαιούχος του δικαιούχου είναι

πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται το αργότερο κατά τον χρόνο της πληρωμής ή κατά τον χρόνο της εκχώρησης, εν όλω ή εν μέρει, του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Όταν εντοπίζονται υψηλότεροι κίνδυνοι, επιπλέον της λήψης κανονικών μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες:

- α) να ενημερώνουν τα ανώτερα διοικητικά στελέχη πριν από την πληρωμή του προϊόντος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου·
- β) να διενεργούν ενισχυμένο έλεγχο ολόκληρης της επιχειρηματικής σχέσης με τον αντισυμβαλλόμενο.

Άρθρο 21

Τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 18, 19 και 20 εφαρμόζονται επίσης στους στενούς συγγενείς ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες αυτών των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων.

Άρθρο 22

Όταν ένα πρόσωπο που αναφέρεται στα άρθρα 18, 19 και 20 έχει παύσει να ασκεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα ή σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα σε διεθνή οργανισμό, οι υπόχρεες οντότητες απαιτείται να εξετάζουν τον συνεχή κίνδυνο που παρουσιάζει το εν λόγω πρόσωπο και να εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, έως ότου το πρόσωπο αυτό να θεωρηθεί ότι δεν συνιστά πλέον κίνδυνο. Το αναγκαίο χρονικό διάστημα είναι τουλάχιστον 18μηνο.

Άρθρο 23

1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πιστωτικά ιδρύματα να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα και απαιτούν από τα πιστωτικά ιδρύματα να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι δεν συνάπτουν ή δεν συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί της από εικονική τράπεζα.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ως «εικονική τράπεζα» νοείται πιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα ασχολούμενο με ανάλογες δραστηριότητες, που έχει συσταθεί εντός ζώνης δικαιοδοσίας στην οποία δεν έχει φυσική παρουσία, συμπεριλαμβανομένης πραγματικής διεύθυνσης και διοίκησης, και το οποίο δεν συνδέεται με ρυθμιζόμενο χρηματοπιστωτικό όμιλο.

ΤΜΗΜΑ 4

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟ ΤΡΙΤΑ ΜΕΡΗ

Άρθρο 24

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στις υπόχρεες οντότητες να βασίζονται σε τρίτους για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 11 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ). Ωστόσο, η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω απαιτήσεων εξακολουθεί να βαρύνει την υπόχρεη οντότητα η οποία βασίζεται στο τρίτο μέρος.

Άρθρο 25

1. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ως «τρίτα μέρη» νοούνται οι υπόχρεες οντότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 2 ή άλλα ιδρύματα, οργανισμοί και πρόσωπα που ευρίσκονται στα κράτη μέλη ή σε τρίτη χώρα, τα οποία εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και μέτρα τήρησης αρχείων ισοδύναμα με αυτά που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία και υπόκεινται σε εποπτεία, σύμφωνα με το τμήμα 2 του κεφαλαίου VI, όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
2. Τα κράτη μέλη εξετάζουν τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο γεωγραφικού κινδύνου, όταν πρόκειται να αποφασίσουν αν μια τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, και στις περιπτώσεις όπου κρίνουν ότι μια τρίτη χώρα πληροί τις εν λόγω προϋποθέσεις, ενημερώνουν τα άλλα κράτη μέλη, την Επιτροπή και την ΕΑΤ, την ΕΑΑΕΣ και την ΕΑΚΑΑ, στον βαθμό που ενδείκνυται για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010, και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 26

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν από το τρίτο μέρος, στο οποίο βασίζονται, τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις του άρθρου 11 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ).
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπόχρεες οντότητες στις οποίες απευθύνεται ο πελάτης λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα αντίστοιχα αντίγραφα των δεδομένων εξακρίβωσης και ελέγχου της ταυτότητας, καθώς και άλλα συναφή έγγραφα για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, διαβιβάζονται αμελλητί, κατόπιν αιτήσεως, από το τρίτο μέρος.

Άρθρο 27

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η αρμόδια αρχή της χώρας καταγωγής (για πολιτικές και ελέγχους σε επίπεδο ομίλου) και η αρμόδια αρχή της χώρας υποδοχής (για υποκαταστήματα

και θυγατρικές) μπορούν να θεωρήσουν ότι μια υπόχρεη οντότητα εφαρμόζει τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 και στο άρθρο 26 μέσω του προγράμματος του ομίλου της, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η υπόχρεη οντότητα βασίζεται σε πληροφορίες που παρέχονται από τρίτο μέρος το οποίο είναι μέρος του ιδίου ομίλου·
- β) ο εν λόγω όμιλος εφαρμόζει μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, κανόνες για την τήρηση αρχείων και προγράμματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία ή με ισοδύναμους κανόνες·
- γ) η αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων που αναφέρονται στο στοιχείο β) υπόκειται σε εποπτεία σε επίπεδο ομίλου από αρμόδια αρχή.

Άρθρο 28

Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται σε σχέσεις εξωτερικής ανάθεσης ή σχέσεις αντιπροσώπευσης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, δυνάμει συμβατικής ρύθμισης, ο πάροχος της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος πρέπει να θεωρείται μέρος της υπόχρεης οντότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ

Άρθρο 29

- 1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εταιρικές ή νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στο έδαφός τους αποκτούν και διατηρούν επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους τους.
- 2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές και οι υπόχρεες οντότητες μπορούν να έχουν πρόσβαση εγκαίρως στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 30

- 1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι καταπιστευματοδόχοι σε εταιρεία ρητής καταπιστευματικής διαχείρισης (express trust) που διέπεται από την εθνική τους νομοθεσία αποκτούν και διατηρούν επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους του καταπιστεύματος. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν την ταυτότητα του ιδρυτή, του ή των καταπιστευματοδόχων, του προστάτη (ενδεχομένως), των δικαιούχων ή της κατηγορίας δικαιούχων, καθώς

και οποιουδήποτε άλλου φυσικού προσώπου ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο του καταπιστεύματος.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης γνωστοποιούν το καθεστώς τους στις υπόχρεες οντότητες, όταν, ως καταπιστευματοδόχοι, συνάπτουν μια επιχειρηματική σχέση ή πραγματοποιούν μια περιστασιακή συναλλαγή που υπερβαίνει το κατώφλι που προβλέπεται στο άρθρο 10 στοιχεία β), γ) και δ) .
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές και οι υπόχρεες οντότητες μπορούν να έχουν πρόσβαση εγκαίρως στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή μέτρων, αντίστοιχων με εκείνα των παραγράφων 1, 2 και 3, και σε άλλους τύπους νομικών οντοτήτων και μηχανισμών με παρεμφερή δομή και λειτουργία όπως τα καταπιστεύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 31

1. Κάθε κράτος μέλος δημιουργεί μια ΜΧΠ για την πρόληψη, την ανίχνευση και τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή την ονομασία και τη διεύθυνση των αντίστοιχων ΜΧΠ.
3. Η ΜΧΠ δημιουργείται σε επίπεδο κεντρικής εθνικής μονάδας. Είναι υπεύθυνη να παραλαμβάνει – και στον βαθμό που επιτρέπεται, να ζητά –, να αναλύει και να διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές τις γνωστοποιήσεις πληροφοριών οι οποίες αφορούν ενδεχόμενη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή συναφή βασικά αδικήματα ή ενδεχόμενη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή οι οποίες επιβάλλονται από εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Η ΜΧΠ διαθέτει επαρκείς πόρους προκειμένου να είναι σε θέση να φέρει εις πέρας τα καθήκοντά της.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ΜΧΠ έχει εγκαίρως πρόσβαση, αμέσως ή εμμέσως, στις πληροφορίες χρηματοοικονομικής και διοικητικής φύσεως και στις πληροφορίες που αφορούν την επιβολή του νόμου, τις οποίες ζητεί προκειμένου να επιτελέσει σωστά τα καθήκοντά της. Επιπλέον, οι ΜΧΠ ανταποκρίνονται σε

αιτήματα για πληροφορίες, τα οποία υποβάλλονται από τις αρχές επιβολής του νόμου στο οικείο κράτος μέλος, εκτός εάν υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι να υποτεθεί ότι η παροχή αυτών των πληροφοριών θα μπορούσε να έχει αρνητική επίπτωση στις διεξαγόμενες έρευνες ή αναλύσεις ή, σε εξαιρετικές περιστάσεις, στην περίπτωση που η γνωστοποίηση των πληροφοριών θα ήταν σαφώς δυσανάλογη προς τα έννομα συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή άσχετη με τους σκοπούς για τους οποίους ζητήθηκαν.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ΜΧΠ είναι εξουσιοδοτημένη να αναλάβει επείγουσα δράση, είτε άμεσα είτε έμμεσα, όταν υπάρχει υπόνοια ότι η συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ώστε να αναστείλει την εκτέλεση μιας συναλλαγής ή να μην συγκατατεθεί στην εκτέλεσή της, προκειμένου να αναλυθεί η συναλλαγή και να επιβεβαιωθεί η υπόνοια.
6. Τα καθήκοντα ανάλυσης, που επιτελεί η ΜΧΠ, συνίστανται σε επιχειρησιακή ανάλυση, η οποία εστιάζεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και ειδικούς στόχους, και σε στρατηγική ανάλυση, όπου εξετάζονται οι τάσεις και οι μορφές της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 32

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες και, εφόσον απαιτείται, από τους διευθυντές και τους υπαλλήλους τους, να συνεργάζονται πλήρως:
 - α) ενημερώνοντας αμελλητί τη ΜΧΠ, με δική τους πρωτοβουλία, όταν το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας γνωρίζει, έχει υποψίες ή έχει εύλογους λόγους να υποπτεύεται ότι τα χρηματικά ποσά είναι τα έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και ανταποκρινόμενοι αμέσως σε αιτήματα από τη ΜΧΠ για συμπληρωματικές πληροφορίες στις περιπτώσεις αυτές·
 - β) παρέχοντας αμελλητί στη ΜΧΠ, κατόπιν αιτήματός της, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην εφαρμοστέα νομοθεσία.
2. Οι πληροφορίες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου διαβιβάζονται στη ΜΧΠ του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο το οποίο τις διαβιβάζει. Η διαβίβαση αυτή πραγματοποιείται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που έχουν οριστεί σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 8 παράγραφος 4.

Άρθρο 33

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 32 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη μπορούν, στην περίπτωση των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α), β) και δ), να ορίσουν, ως αρχή που πρέπει να λάβει τις πληροφορίες που

αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, προσήκοντα αυτορρυθμιζόμενο φορέα του οικείου επαγγελματικού κλάδου.

Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ο οριζόμενος αυτορρυθμιζόμενος φορέας, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, διαβιβάζει αμέσως αυτούσιες τις πληροφορίες στη ΜΧΠ.

2. Τα κράτη μέλη δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 έναντι των συμβολαιογράφων, των άλλων ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών, των ελεγκτών, των εξωτερικών λογιστών και των φορολογικών συμβούλων, αποκλειστικά και μόνον στον βαθμό που η εν λόγω εξαίρεση αφορά τις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν στο πλαίσιο ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή κίνησης δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

Άρθρο 34

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να αποφεύγουν την διενέργεια συναλλαγών για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προτού ολοκληρώσουν τις απαραίτητες ενέργειες κατά το άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο α).

Σύμφωνα με τη νομοθεσία των κρατών μελών, είναι δυνατόν να δοθεί εντολή να μην εκτελεστεί η συναλλαγή.

2. Αν υπάρχει υπόνοια ότι η συναλλαγή συνιστά νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και εφόσον η αποφυγή της είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι εμπλεκόμενες υπόχρεες οντότητες ενημερώνουν τη ΜΧΠ αμέσως μετά τη συναλλαγή.

Άρθρο 35

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, εάν, κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούνται στις υπόχρεες οντότητες από τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 45, ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, οι αρχές αυτές ανακαλύψουν γεγονότα που θα μπορούσαν να συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αυτές ενημερώνουν αμελλητί τη ΜΧΠ.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εποπτικές αρχές, οι οποίες είναι επιφορτισμένες, βάσει νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης, με την εποπτεία των αγορών μετοχών, συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών παραγώγων, ενημερώνουν τη ΜΧΠ, εάν ανακαλύψουν γεγονότα που θα μπορούσαν να συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Άρθρο 36

Η καλόπιστη γνωστοποίηση, που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 και το άρθρο 33, από υπόχρεη οντότητα ή από υπάλληλο ή από διευθυντή τέτοιας υπόχρεης οντότητας, των πληροφοριών που αναφέρονται στα άρθρα 32 και 33 δεν αποτελεί παράβαση τυχόν συμβατικής ή νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής απαγόρευσης της γνωστοποίησης πληροφοριών, ούτε συνεπάγεται οποιουδήποτε είδους ευθύνη για την υπόχρεη οντότητα, τους διευθυντές ή τους υπαλλήλους της.

Άρθρο 37

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να προστατεύσουν τους υπαλλήλους της υπόχρεης οντότητας, οι οποίοι αναφέρουν τις υπόνοιές τους για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είτε εσωτερικά είτε στη ΜΧΠ, από την έκθεσή τους σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες.

ΤΜΗΜΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 38

1. Οι υπόχρεες οντότητες και οι διευθυντές και οι υπάλληλοί τους δεν γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους το γεγονός ότι διαβιβάστηκαν πληροφορίες σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 ή ότι διεξάγεται ή μπορεί να διεξαχθεί έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
2. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν περιλαμβάνει τη γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των αυτορρυθμιζόμενων φορέων, ή τη γνωστοποίηση προς τον σκοπό της ποινικής δίωξης.
3. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τη διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ ιδρυμάτων ή οργανισμών από τα κράτη μέλη ή από τρίτες χώρες οι οποίες επιβάλλουν απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες της παρούσας οδηγίας, εφόσον τα εν λόγω ιδρύματα ή οργανισμοί ανήκουν στον ίδιο όμιλο.
4. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β), από τα κράτη μέλη, ή από τρίτες χώρες που επιβάλλουν απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες της παρούσας οδηγίας, τα οποία ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους, είτε σε σχέση εξαρτημένης εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ιδίου νομικού προσώπου ή δικτύου.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, ως «δίκτυο» νοείται η ευρύτερη δομή στην οποία υπάγεται το πρόσωπο και η οποία διαθέτει κοινή κυριότητα, διοίκηση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις σχετικές διατάξεις.

5. Όσον αφορά οντότητες ή πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 1, 2 και σημείο 3 στοιχεία α) και β), σε περιπτώσεις που αφορούν τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή, στην οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότερα ιδρύματα, οργανισμοί ή πρόσωπα, η απαγόρευση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ των σχετικών ιδρυμάτων, οργανισμών ή προσώπων, με την προϋπόθεση ότι αυτοί ευρίσκονται σε κράτος μέλος, ή σε τρίτη χώρα που επιβάλλει υποχρεώσεις ισοδύναμες με εκείνες της παρούσας οδηγίας, και ότι ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό κλάδο και υπόκεινται σε υποχρεώσεις όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
6. Όταν τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β) επιχειρούν να αποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε παράνομη δραστηριότητα, αυτό δεν αποτελεί γνωστοποίηση κατά την έννοια της παραγράφου 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Άρθρο 39

Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να φυλάσσουν τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, για σκοπούς πρόληψης, ανίχνευσης και διερεύνησης της ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τη ΜΧΠ ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή:

- α) στην περίπτωση της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, αντίγραφο ή τα στοιχεία αναφοράς των απαιτούμενων αποδεικτικών στοιχείων, για χρονικό διάστημα πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής τους σχέσης με τον πελάτη. Κατά τη λήξη του εν λόγω χρονικού διαστήματος, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διαγράφονται, εκτός εάν η εθνική νομοθεσία προβλέπει άλλως, η οποία προσδιορίζει τις περιστάσεις υπό τις οποίες δύναται ή οφείλουν να διατηρούν περαιτέρω τα δεδομένα οι υπόχρεες οντότητες. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν ή να απαιτούν περαιτέρω φύλαξη, μόνον εάν κρίνεται αναγκαίο για την πρόληψη, την ανίχνευση ή τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το μέγιστο χρονικό διάστημα διατήρησης μετά τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη.
- β) στην περίπτωση επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών, τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και αρχεία, που συνίστανται στα πρωτότυπα έγγραφα ή σε αντίγραφα τα οποία γίνονται δεκτά σε δικαστικές διαδικασίες σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, για χρονικό διάστημα πέντε ετών είτε μετά την εκτέλεση των συναλλαγών είτε μετά την περάτωση της επιχειρηματικής σχέσης, αναλόγως ποιο χρονικό διάστημα είναι μικρότερο. Κατά τη λήξη του εν λόγω χρονικού διαστήματος, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διαγράφονται, εκτός εάν η εθνική νομοθεσία προβλέπει άλλως, η οποία προσδιορίζει τις περιστάσεις υπό τις οποίες

δύνανται ή οφείλουν να διατηρούν περαιτέρω τα δεδομένα οι υπόχρεες οντότητες. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν ή να απαιτούν περαιτέρω φύλαξη, μόνον εάν κρίνεται αναγκαίο για την πρόληψη, την ανίχνευση ή τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το μέγιστο χρονικό διάστημα διατήρησης είτε μετά την εκτέλεση των συναλλαγών είτε μετά την περάτωση της επιχειρηματικής σχέσης, αναλόγως ποιο χρονικό διάστημα λήγει πρώτο, δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη.

Άρθρο 40

Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητές τους να διαθέτουν συστήματα που τους παρέχουν τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται πλήρως και ταχέως σε ερωτήματα της ΜΧΠ ή άλλων αρχών, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, ως προς το αν διατηρούν ή είχαν διατηρήσει, κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών, επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθώς και ως προς το είδος αυτής της επιχειρηματικής σχέσης.

Άρθρο 41

1. Για τους σκοπούς της προετοιμασίας των εθνικών εκτιμήσεων των κινδύνων, σύμφωνα με το άρθρο 7, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι είναι σε θέση να αναθεωρήσουν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων τους όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, με την τήρηση ολοκληρωμένων στατιστικών για θέματα που αφορούν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων αυτών.
2. Οι στατιστικές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν:
 - α) δεδομένα με αριθμητικά στοιχεία σχετικά με το μέγεθος και τη σημασία των διαφόρων τομέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των οντοτήτων και των προσώπων, καθώς και της οικονομικής σημασίας εκάστου τομέα·
 - β) δεδομένα με αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τις φάσεις αναφοράς, διερεύνησης και δικαστικής διαδικασίας του εθνικού συστήματος για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπου συμπεριλαμβάνονται ο αριθμός αναφορών για ύποπτες συναλλαγές που υποβλήθηκαν στη ΜΧΠ, η συνέχεια που δόθηκε σε αυτές τις αναφορές και, σε ετήσια βάση, ο αριθμός των υποθέσεων που διερευνήθηκαν, ο αριθμός των ατόμων που διώχθηκαν, ο αριθμός των ατόμων που καταδικάστηκαν για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και η αξία, σε ευρώ, των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν, κατασχέθηκαν ή δημεύθηκαν.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη δημοσίευση ενοποιημένης επισκόπησης των στατιστικών εκθέσεων τους και διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις στατιστικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

ΤΜΗΜΑ 1

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΡΑΣΗ

Άρθρο 42

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες που ανήκουν σε όμιλο να εφαρμόζουν πολιτικές και διαδικασίες σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών για την προστασία των δεδομένων, καθώς και των πολιτικών και των διαδικασιών για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο του ομίλου, με σκοπό την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε επίπεδο υποκαταστημάτων και θυγατρικών, των οποίων την κυριότητα έχουν οι υπόχρεες οντότητες κατά πλειοψηφία, που ευρίσκονται σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που οι υπόχρεες οντότητες διαθέτουν υποκαταστήματα ή θυγατρικές, των οποίων την κυριότητα έχουν κατά πλειοψηφία, που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες όπου οι ελάχιστες απαιτήσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι λιγότερο αυστηρές από εκείνες του κράτους μέλους, τα υποκαταστήματά τους και οι θυγατρικές τους, των οποίων την κυριότητα έχουν κατά πλειοψηφία, που ευρίσκονται στις τρίτες χώρες εφαρμόζουν τις απαιτήσεις του κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων, στον βαθμό που το επιτρέπουν οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των τρίτων χωρών.
3. Τα κράτη μέλη, η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και η ΕΑΚΑΑ ενημερώνονται αμοιβαία σχετικά με τις περιπτώσεις στις οποίες η νομοθεσία της τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά την παράγραφο 1, και είναι δυνατόν να αναληφθεί συντονισμένη δράση προκειμένου να επιτευχθεί λύση.
4. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες, σε περίπτωση που η νομοθεσία της τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, να λαμβάνουν επιπρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και να ενημερώνουν τις εποπτικές αρχές της χώρας καταγωγής τους. Εάν τα επιπρόσθετα μέτρα δεν επαρκούν, οι αρμόδιες αρχές της χώρας καταγωγής εξετάζουν τη δυνατότητα να αναλάβουν συμπληρωματικές εποπτικές δράσεις, μεταξύ άλλων, ανάλογα με την περίπτωση, να ζητήσουν από τον χρηματοπιστωτικό όμιλο να παύσει τις δραστηριότητές του στη χώρα υποδοχής.

5. Η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και η ΕΑΚΑΑ καταρτίζουν σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, όπου εξειδικεύεται το είδος των επιπρόσθετων μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, καθώς και οι ελάχιστες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνουν οι υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 1 και 2, σε περίπτωση που η νομοθεσία της τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά τις παραγράφους 1 και 2. Η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και η ΕΑΚΑΑ υποβάλλουν τα εν λόγω σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στην Επιτροπή, εντός δύο ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.
6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.
7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να επιτρέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών εντός του ομίλου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζει τη διερεύνηση ή την ανάλυση ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που πραγματοποιείται από τη ΜΧΠ ή από άλλες αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.
8. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζονται στην οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³, και από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, όπως ορίζονται στην οδηγία 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴, που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους και των οποίων η έδρα ευρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος ή εκτός της Ένωσης, να ορίζουν ένα κεντρικό σημείο επαφής στο έδαφός τους, προκειμένου να εποπτεύει τη συμμόρφωση με τους κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
9. Η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και η ΕΑΚΑΑ καταρτίζουν σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιστάσεων όπου ενδείκνυται ο καθορισμός ενός κεντρικού σημείου επαφής, σύμφωνα με την παράγραφο 8 ανωτέρω, καθώς και σχετικά με τα καθήκοντα που θα πρέπει να αναλάβουν τα κεντρικά σημεία επαφής. Η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και η ΕΑΚΑΑ υποβάλλουν τα εν λόγω σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στην Επιτροπή, εντός δύο ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.
10. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στην παράγραφο 9, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 43

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν μέτρα ανάλογα προς τους κινδύνους, τη φύση και το μέγεθός τους, ώστε οι υπάλληλοί τους να

²³ ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7.

²⁴ ΕΕ L 319 της 5.12.2007, σ. 1.

λάβουν γνώση των διατάξεων που έχουν θεσπιστεί δυνάμει της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών απαιτήσεων για την προστασία των δεδομένων.

Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των αρμοδίων υπαλλήλων σε ειδικά τρέχοντα προγράμματα κατάρτισης, τα οποία τους εκπαιδεύουν να εντοπίζουν τις δραστηριότητες που τυχόν συνδέονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και τους διδάσκουν να ενεργούν σωστά σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Όταν φυσικό πρόσωπο, εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3, αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος νομικού προσώπου, οι δυνάμει του παρόντος τμήματος υποχρεώσεις βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες έχουν πρόσβαση σε ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις πρακτικές των μετερχομένων τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και τις ενδείξεις για τον εντοπισμό υπόπτων συναλλαγών.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν είναι δυνατόν, προβλέπεται έγκαιρη ανάδραση σχετικά με την αποτελεσματικότητα των αναφορών για εικαζόμενη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις αναφορές αυτές.

ΤΜΗΜΑ 2

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Άρθρο 44

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος και οι φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης και σε επιχειρήσεις έχουν λάβει άδεια ή έχουν εγγραφεί σε μητρώο, ενώ οι πάροχοι υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών έχουν λάβει άδεια.
2. Όσον αφορά τις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αρμόδιες αρχές να διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που πράγματι διευθύνουν ή θα διευθύνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες αυτών των οντοτήτων ή οι πραγματικοί δικαιούχοι των εν λόγω οντοτήτων είναι ικανά και έντιμα άτομα.
3. Όσον αφορά τις υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 1 και σημείο 3 στοιχεία α), β), δ) και ε), τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εμποδίσουν τους εγκληματίες ή τους συνεργούς τους να κατέχουν σημαντική ή ελέγχουσα συμμετοχή ή να είναι ο πραγματικός δικαιούχος της ή να κατέχουν διοικητική θέση στις εν λόγω υπόχρεες οντότητες.

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αρμόδιες αρχές να παρακολουθούν αποτελεσματικά και να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν επαρκή εξουσία, συμπεριλαμβανόμενης της εξουσίας να απαιτούν την προσκόμιση οποιωνδήποτε πληροφοριών σχετικών με την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και να διενεργούν ελέγχους, και διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το προσωπικό των εν λόγω αρχών διατηρεί υψηλό επαγγελματικό επίπεδο, μεταξύ άλλων και σε ζητήματα εμπιστευτικότητας και προστασίας των δεδομένων, διακρίνεται για την ακεραιότητά του και διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα.
3. Στην περίπτωση πιστωτικών ιδρυμάτων, χρηματοπιστωτικών οργανισμών και παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών, οι αρμόδιες αρχές έχουν ενισχυμένες εποπτικές εξουσίες, ιδίως δε τη δυνατότητα να διενεργούν επιτόπιες επιθεωρήσεις.
4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπόχρεες οντότητες που λειτουργούν υποκαταστήματα ή θυγατρικές σε άλλα κράτη μέλη να τηρούν τις εθνικές διατάξεις αυτών των άλλων κρατών μελών οι οποίες αφορούν την παρούσα οδηγία.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο το υποκατάστημα ή η θυγατρική συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η υπόχρεη οντότητα, προκειμένου να διασφαλίζεται αποτελεσματική εποπτεία της τήρησης των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας.
6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές που ακολουθούν προσέγγιση εποπτείας ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου:
 - α) να έχουν σαφή κατανόηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίοι υπάρχουν στη χώρα τους·
 - β) να έχουν πρόσβαση επιτόπου και εκτός τόπου σε όλες τις πληροφορίες τις σχετικές με τους συγκεκριμένους εγχώριους και διεθνείς κινδύνους που συνδέονται με τους πελάτες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των υπόχρεων οντοτήτων· και
 - γ) να βασίζονται τη συχνότητα και την ένταση της εποπτείας επιτόπου και εκτός τόπου στο προφίλ κινδύνου της υπόχρεης οντότητας, και στους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίοι υπάρχουν στη χώρα.
7. Η αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου των υπόχρεων οντοτήτων όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων μη συμμόρφωσης, επανεξετάζεται τόσο σε τακτά χρονικά διαστήματα όσο και όταν συμβαίνουν σημαντικά γεγονότα ή εξελίξεις στη διαχείριση και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της υπόχρεης οντότητας.

8. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν υπόψη τον βαθμό διακριτικής ευχέρειας που παραχωρείται στην υπόχρεη οντότητα, και να εξετάζουν δεόντως τις αξιολογήσεις ως προς τους κινδύνους, που αποτελούν τη βάση αυτής της ευχέρειας, καθώς και την επάρκεια και την εφαρμογή των πολιτικών, των εσωτερικών ελέγχων και των διαδικασιών της υπόχρεης οντότητας.
9. Στην περίπτωση των υπόχρεων οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α), β) και δ), τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων της παραγράφου 1 από αυτορρυθμιζόμενους φορείς, αρκεί αυτοί να συμμορφώνονται με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
10. Η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και ΕΑΚΑΑ εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές, που απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010, και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, σχετικά με τους παράγοντες που πρέπει να εφαρμόζονται, όταν ασκείται εποπτεία ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου. Θα πρέπει να συνεκτιμώνται ιδίως η φύση και το μέγεθος της επιχείρησης και, εφόσον είναι ενδεδειγμένο και ανάλογο, θα πρέπει να προβλέπονται ειδικά μέτρα. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εκδίδονται εντός 2 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

ΤΜΗΜΑ 3

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Ι

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 46

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ιθύνοντες, οι ΜΧΠ, οι αρχές επιβολής του νόμου, οι εποπτικές αρχές και άλλες αρμόδιες αρχές, που συμμετέχουν στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, να διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς που να τους επιτρέπουν να συνεργάζονται και να συντονίζονται σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών και δραστηριοτήτων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΑΤ, ΤΗΝ ΕΑΑΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΑΚΑΑ

Άρθρο 47

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στην ΕΑΤ, την ΕΑΑΕΣ και την ΕΑΚΑΑ όλες τις πληροφορίες που τους είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΧΠ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο 48

Η Επιτροπή μπορεί να παρέχει τη συνδρομή που απαιτείται ενδεχομένως για τη διευκόλυνση του συντονισμού, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ εντός της Ένωσης. Μπορεί να συγκαλεί τακτικά συνεδριάσεις με εκπροσώπους από τις ΜΧΠ των κρατών μελών, προκειμένου να διευκολύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή απόψεων επί θεμάτων σχετικών με τη συνεργασία.

Άρθρο 49

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ΜΧΠ τους συνεργάζονται μεταξύ τους στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ανεξαρτήτως του αν αυτές είναι διοικητικές, αστυνομικές ή δικαστικές ή υβριδικές αρχές.

Άρθρο 50

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ΜΧΠ ανταλλάσσουν, αυτοβούλως ή κατόπιν αιτήματος, κάθε πληροφορία που μπορεί να είναι χρήσιμη για την επεξεργασία ή την ανάλυση πληροφοριών ή την έρευνα από τη ΜΧΠ όσον αφορά χρηματοοικονομικές συναλλαγές που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και το εμπλεκόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Το αίτημα περιλαμβάνει τα πραγματικά περιστατικά και το σχετικό πλαίσιο, τους λόγους υποβολής του αιτήματος και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν οι ζητούμενες πληροφορίες.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ΜΧΠ στην οποία απευθύνεται το αίτημα οφείλει να χρησιμοποιεί όλες τις εξουσίες που διαθέτει σε εθνικό επίπεδο για τη λήψη και την ανάλυση πληροφοριών, όταν απαντά σε αίτημα για πληροφορίες, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, από άλλη ΜΧΠ που έχει βάση στην Ένωση. Η ΜΧΠ στην οποία απευθύνεται το αίτημα απαντά εγκαίρως, και τόσο η αιτούσα και η ερωτώμενη ΜΧΠ χρησιμοποιούν, στο μέτρο του δυνατού, ασφαλή ψηφιακά μέσα για την ανταλλαγή πληροφοριών.

3. Η ΜΧΠ μπορεί να αρνηθεί να αποκαλύψει πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να παρακωλύσουν τη διενέργεια ποινικής έρευνας στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα ή, σε εξαιρετικές περιστάσεις, στην περίπτωση που η γνωστοποίηση των πληροφοριών θα ήταν σαφώς δυσανάλογη προς τα έννομα συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή του κράτους μέλους ή άσχετη με τους σκοπούς για τους οποίους έχουν συγκεντρωθεί οι πληροφορίες. Κάθε τέτοια άρνηση δικαιολογείται δεόντως στη ΜΧΠ που ζητεί τις πληροφορίες.

Άρθρο 51

Πληροφορίες και έγγραφα που λαμβάνονται δυνάμει των άρθρων 49 και 50 χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση των καθηκόντων των ΜΧΠ, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Κατά τη διαβίβαση πληροφοριών και εγγράφων σύμφωνα με τα άρθρα 49 και 50, η ΜΧΠ που τα διαβιβάζει μπορεί να επιβάλλει περιορισμούς και προϋποθέσεις ως προς τη χρήση των πληροφοριών αυτών. Η παραλήπτρια ΜΧΠ συμμορφώνεται με τους εν λόγω περιορισμούς και προϋποθέσεις. Αυτό δεν επηρεάζει τη χρησιμοποίηση για ποινικές έρευνες και διώξεις που συνδέονται με τα καθήκοντα των ΜΧΠ, που συνίστανται στην πρόληψη, την ανίχνευση και τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 52

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ΜΧΠ να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων ασφαλείας, ώστε να διασφαλίζεται ότι στις πληροφορίες που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 49 και 50 δεν έχει πρόσβαση καμία άλλη αρχή, οργανισμός ή υπηρεσία, εκτός εάν έχει δοθεί προηγούμενη έγκριση από τη ΜΧΠ που παρέχει τις πληροφορίες.

Άρθρο 53

1. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τις οικείες ΜΧΠ να χρησιμοποιούν προστατευμένους διαύλους επικοινωνίας μεταξύ των ΜΧΠ και να χρησιμοποιούν το αποκεντρωμένο δίκτυο υπολογιστών FIU.NET.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι οικείες ΜΧΠ, προς εκπλήρωση των καθηκόντων τους που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, να συνεργάζονται για την εφαρμογή εξελιγμένων τεχνολογιών. Οι τεχνολογίες αυτές επιτρέπουν στις ΜΧΠ να συγκρίνουν τα δεδομένα τους με άλλες ΜΧΠ ανώνυμα, με διασφάλιση πλήρους προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να εντοπίζονται πρόσωπα που ενδιαφέρουν τις ΜΧΠ σε άλλα κράτη μέλη και να προσδιορίζονται τα έσοδά τους και τα αντίστοιχα χρηματικά ποσά.

Άρθρο 54

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οικείες ΜΧΠ συνεργάζονται με την Ευρώπη σχετικά με τις αναλύσεις που πραγματοποιούνται με διασυνοριακή διάσταση και αφορούν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.

ΤΜΗΜΑ 4

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 55

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες μπορούν να υπέχουν ευθύνη για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που εκδίδονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.
2. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές να μπορούν να λαμβάνουν κατάλληλα διοικητικά μέτρα και να επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις κατά των υπόχρεων οντοτήτων που παραβιάζουν τις εθνικές διατάξεις, οι οποίες θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και διασφαλίζουν την εκτέλεσή τους. Τα εν λόγω μέτρα και κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όπου ισχύουν υποχρεώσεις των νομικών προσώπων, μπορούν να επιβάλλονται κυρώσεις στα μέλη του διοικητικού οργάνου ή σε οποιαδήποτε άλλα φυσικά πρόσωπα τα οποία, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, ευθύνονται για την παράβαση.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν όλες τις εξουσίες έρευνας που είναι αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων τους. Κατά την άσκηση των εξουσιών τους για την επιβολή κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται στενά, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα διοικητικά μέτρα ή κυρώσεις θα φέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα, και συντονίζουν τις ενέργειές τους όταν ασχολούνται με διασυννοριακές υποθέσεις.

Άρθρο 56

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται τουλάχιστον σε καταστάσεις όπου οι υπόχρεες οντότητες επιδεικνύουν συστηματικές ελλείψεις ως προς τις απαιτήσεις των ακόλουθων άρθρων:
 - α) 9 έως 23 (δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη)·
 - β) 32, 33 και 34 (αναφορά υπόπτων συναλλαγών)·
 - γ) 39 (τήρηση αρχείων)· και
 - δ) 42 και 43 (εσωτερικοί έλεγχοι).
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, τα διοικητικά μέτρα και κυρώσεις που μπορούν να εφαρμοστούν περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

- α) δημόσια δήλωση η οποία αναφέρει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο και τη φύση της παράβασης·
- β) διαταγή προς το φυσικό ή νομικό πρόσωπο για παύση της επίμαχης συμπεριφοράς και αποφυγή της επανάληψής της στο μέλλον·
- γ) σε περίπτωση υπόχρεης οντότητας που υπόκειται σε χορήγηση άδειας λειτουργίας, ανάκληση της άδειας·
- δ) προσωρινή απαγόρευση κατά οποιουδήποτε μέλους του διοικητικού οργάνου της υπόχρεης οντότητας, το οποίο κρίνεται υπαίτιο, να ασκεί καθήκοντα σε ιδρύματα ή οργανισμούς·
- ε) σε περίπτωση νομικού προσώπου, διοικητικά χρηματικά πρόστιμα μέχρι και 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του εν λόγω νομικού προσώπου κατά την προηγούμενη χρήση·
- στ) σε περίπτωση φυσικού προσώπου, διοικητικά χρηματικά πρόστιμα μέχρι και 5 000 000 ευρώ ή, στα κράτη μέλη όπου το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, αντίστοιχη αξία στο εθνικό νόμισμα κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της παρούσας οδηγίας·
- ζ) διοικητικά χρηματικά πρόστιμα μέχρι και το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, όπου μπορούν να συγκεκριμενοποιηθούν.

Για τους σκοπούς του στοιχείου ε), σε περίπτωση νομικού προσώπου που είναι θυγατρική μητρικής επιχείρησης, ο σχετικός συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών είναι ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών που προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επικεφαλής μητρικής επιχείρησης κατά την προηγούμενη χρήση.

Άρθρο 57

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές δημοσιοποιούν, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, οποιεσδήποτε κυρώσεις ή μέτρα επιβάλλονται λόγω παράβασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβάνοντας πληροφορίες σχετικά με το είδος και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα των προσώπων που ευθύνονται για αυτήν, εκτός εάν η εν λόγω δημοσιοποίηση θα έθετε σε σοβαρό κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοοικονομικών αγορών. Σε περίπτωση που η δημοσιοποίηση θα προξενούσε δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη, οι αρμόδιες αρχές δημοσιοποιούν τις κυρώσεις ανώνυμα.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τον καθορισμό του είδους των διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων και του ύψους των διοικητικών χρηματικών προστίμων, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται:
 - α) η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης·
 - β) ο βαθμός ευθύνης του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου·

- γ) η οικονομική ισχύς του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου, όπως προκύπτει από τον συνολικό κύκλο εργασιών του εν λόγω προσώπου ή από το ετήσιο εισόδημα του προσώπου αυτού·
 - δ) η σπουδαιότητα των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στον βαθμό που μπορούν να συγκεκριμενοποιηθούν·
 - ε) οι ζημίες τρίτων που προκλήθηκαν από την παράβαση, στον βαθμό που μπορούν να συγκεκριμενοποιηθούν·
 - στ) ο βαθμός συνεργασίας του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου με την αρμόδια αρχή·
 - ζ) προηγούμενες παραβάσεις του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου.
3. Η ΕΑΤ, η ΕΑΑΕΣ και ΕΑΚΑΑ εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές, που απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010, και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, σχετικά με τα είδη διοικητικών μέτρων και κυρώσεων και το επίπεδο διοικητικών χρηματικών προστίμων που επιβάλλονται σε υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 1 και 2. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εκδίδονται εντός 2 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.
4. Στην περίπτωση των νομικών προσώπων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι αυτά δύνανται να υπέχουν ευθύνη για παραβάσεις κατά το άρθρο 56 παράγραφος 1, οι οποίες διαπράττονται προς όφελός τους από οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί είτε ατομικώς είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και το οποίο κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού, βάσει οποιουδήποτε από τα εξής:
- α) εξουσιοδότησης για την εκπροσώπηση του νομικού προσώπου·
 - β) εξουσίας λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου· ή
 - γ) εξουσίας άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.
5. Επιπλέον των περιπτώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα δύνανται να υπέχουν ευθύνη, όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 4 κατέστησε εφικτή τη διάπραξη των παραβάσεων του άρθρου 56 παράγραφος 1 προς όφελος του νομικού προσώπου από πρόσωπο το οποίο τελεί υπό την εξουσία του.

Άρθρο 58

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές καθιερώνουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την ενθάρρυνση των καταγγελιών προς τις αρμόδιες αρχές όσον αφορά παραβάσεις των εθνικών διατάξεων εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
2. Οι μηχανισμοί της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

- α) ειδικές διαδικασίες για την παραλαβή καταγγελιών για παραβάσεις, και την επακόλουθη συνέχεια·
 - β) κατάλληλη προστασία για εργαζομένους ιδρυμάτων ή οργανισμών, οι οποίοι καταγγέλλουν παραβάσεις που διαπράττονται εντός του ιδρύματος ή του οργανισμού·
 - γ) προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο του προσώπου που καταγγέλλει τις παραβάσεις, όσο και του φυσικού προσώπου που φέρεται ότι διέπραξε παράβαση, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στην οδηγία 95/46/EK.
3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να καθιερώνουν κατάλληλες διαδικασίες για να μπορούν οι εργαζόμενοί τους να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 59

Εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 60

Οι οδηγίες 2005/60/EK και 2006/70/EK καταργούνται με ισχύ από τις [εισαγωγή ημερομηνίας – επομένη της ημερομηνίας που ορίζεται στο άρθρο 61 πρώτο εδάφιο].

Οι αναφορές στις καταργούμενες οδηγίες θεωρείται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα IV.

Άρθρο 61

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο [δύο έτη από την έκδοσή της]. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 62

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 63

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Παρατίθεται κατωτέρω μη διεξοδικός κατάλογος των μεταβλητών κινδύνου τις οποίες λαμβάνουν υπόψη οι υπόχρεες οντότητες, όταν πρόκειται να προσδιορίσουν σε ποιον βαθμό θα εφαρμόσουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3:

- i) Ο σκοπός ενός λογαριασμού ή μιας σχέσης·
- ii) Το επίπεδο των περιουσιακών στοιχείων που θα κατατεθούν από τον πελάτη ή το μέγεθος των πραγματοποιούμενων συναλλαγών·
- iii) Η κανονικότητα ή η διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Παρατίθεται κατωτέρω μη διεξοδικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου, που αναφέρονται στο άρθρο 14:

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:
 - α) ανώνυμες εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο που υπόκεινται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης (είτε βάσει των κανόνων του χρηματιστηρίου είτε βάσει του νόμου ή εκτελεστών μέσων), οι οποίες συνεπάγονται απαιτήσεις για να διασφαλιστεί επαρκής διαφάνεια του πραγματικού δικαιούχου·
 - β) δημόσιες υπηρεσίες ή επιχειρήσεις·
 - γ) πελάτες κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών χαμηλότερου κινδύνου, όπως καθορίζονται στην παράγραφο 3.
2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παράδοσης:
 - α) ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, όπου τα ασφάλιστρα είναι χαμηλά·
 - β) συμβόλαια συνταξιοδοτικής ασφάλισης, εάν δεν περιέχουν επιλογή πρόωρης εξαγοράς και το συμβόλαιο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εγγύηση·
 - γ) τα συνταξιοδοτικά ή ανάλογα καθεστώτα που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζομένους, στα οποία οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαίρεσης από τον μισθό και των οποίων οι κανόνες δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών·
 - δ) χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες που παρέχουν κατάλληλα καθορισμένες και περιορισμένες υπηρεσίες σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, ούτως ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση για σκοπούς χρηματοοικονομικής ένταξης·
 - ε) προϊόντα όπου ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιορίζεται από άλλους παράγοντες, όπως τα όρια χρηματικών ποσών ή η διαφάνεια της ιδιοκτησίας (π.χ. ορισμένα είδη ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζονται στην οδηγία 2009/110/EK για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος).
3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου:
 - α) άλλα κράτη μέλη της ΕΕ·
 - β) τρίτες χώρες που διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

- γ) τρίτες χώρες που έχουν αναγνωριστεί από αξιόπιστες πηγές ως χαμηλού επιπέδου δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων·
- δ) τρίτες χώρες που υπόκεινται σε απαιτήσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σύμφωνα με τις συστάσεις της FATF, που έχουν εφαρμόσει αποτελεσματικά τις απαιτήσεις αυτές, και που υπόκεινται αποτελεσματικά σε εποπτεία ή παρακολούθηση σύμφωνα με τις συστάσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Παρατίθεται κατωτέρω μη διεξοδικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά υψηλότερου κινδύνου, που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 3:

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:
 - α) η επιχειρηματική σχέση αναπτύσσεται σε ασυνήθιστες περιστάσεις·
 - β) πελάτες κάτοικοι των χωρών που καθορίζονται στην παράγραφο 3·
 - γ) νομικά πρόσωπα ή μηχανισμοί που είναι φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων·
 - δ) εταιρείες που έχουν μετόχους ασκούντες καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου ή μετοχές στον κομιστή (ανώνυμες)·
 - ε) επιχειρήσεις έντασης μετρητών·
 - στ) η ιδιοκτησιακή δομή της εταιρείας φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη, δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας.
2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παράδοσης:
 - α) ιδιωτική τραπεζική·
 - β) προϊόντα ή συναλλαγές που ενδέχεται να ευνοούν την ανωνυμία·
 - γ) επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές εξ αποστάσεως (χωρίς φυσική παρουσία των μερών)·
 - δ) πληρωμές που λαμβάνονται από άγνωστους ή άσχετους τρίτους·
 - ε) νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων νέων μηχανισμών παράδοσης, καθώς και χρήση νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών τόσο για νέα όσο και για προϋπάρχοντα προϊόντα.
3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου:
 - α) χώρες που έχει αναγνωριστεί από αξιόπιστες πηγές, όπως οι δημόσιες δηλώσεις της FATF, οι εκθέσεις αμοιβαίας αξιολόγησης ή οι λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή οι δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, ότι δεν διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
 - β) χώρες που έχει αναγνωριστεί από αξιόπιστες πηγές ότι παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων·

- γ) χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπορικό αποκλεισμό ή παρεμφερή μέτρα που έχουν επιβληθεί, για παράδειγμα, από τα Ηνωμένα Έθνη·
- δ) χώρες που παρέχουν χρηματοδότηση ή στήριξη σε τρομοκρατικές δραστηριότητες ή που στο έδαφός τους δρουν οργανώσεις χαρακτηρισμένες ως τρομοκρατικές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Πίνακας αντιστοιχίας που αναφέρεται στο άρθρο 60.

Οδηγία 2005/60/ΕΚ	Παρούσα Οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
	Άρθρα 6 έως 8
Άρθρο 6	Άρθρο 9
Άρθρο 7	Άρθρο 10
Άρθρο 8	Άρθρο 11
Άρθρο 9	Άρθρο 12
Άρθρο 10 παράγραφος 1	Άρθρο 10 στοιχείο δ)
Άρθρο 10 παράγραφος 2	-
Άρθρο 11	Άρθρα 13, 14 και 15
Άρθρο 12	-
Άρθρο 13	Άρθρα 16 έως 23
Άρθρο 14	Άρθρο 24
Άρθρο 15	-
Άρθρο 16	Άρθρο 25
Άρθρο 17	-
Άρθρο 18	Άρθρο 26
	Άρθρο 27
Άρθρο 19	Άρθρο 28
	Άρθρο 29
	Άρθρο 30

Άρθρο 20	-
Άρθρο 21	Άρθρο 31
Άρθρο 22	Άρθρο 32
Άρθρο 23	Άρθρο 33
Άρθρο 24	Άρθρο 34
Άρθρο 25	Άρθρο 35
Άρθρο 26	Άρθρο 36
Άρθρο 27	Άρθρο 37
Άρθρο 28	Άρθρο 38
Άρθρο 29	-
Άρθρο 30	Άρθρο 39
Άρθρο 31	Άρθρο 42
Άρθρο 32	Άρθρο 40
Άρθρο 33	Άρθρο 41
Άρθρο 34	Άρθρο 42
Άρθρο 35	Άρθρο 43
Άρθρο 36	Άρθρο 44
Άρθρο 37	Άρθρο 45
	Άρθρο 46
Άρθρο 37α	Άρθρο 47
Άρθρο 38	Άρθρο 48
	Άρθρα 49 έως 54
Άρθρο 39	Άρθρα 55 έως 58
Άρθρο 40	-
Άρθρο 41	-
Άρθρο 41α	-
Άρθρο 41β	-

Άρθρο 42	Άρθρο 59
Άρθρο 43	-
Άρθρο 44	Άρθρο 60
Άρθρο 45	Άρθρο 61
Άρθρο 46	Άρθρο 62
Άρθρο 47	Άρθρο 63

Οδηγία 2006/70/EK	Παρούσα Οδηγία
Άρθρο 1	-
Άρθρο 2 παράγραφοι 1, 2 και 3	Άρθρο 3 σημείο 7 στοιχεία δ), ε) και στ)
Άρθρο 2 παράγραφος 4	-
Άρθρο 3	-
Άρθρο 4	Άρθρο 2 παράγραφοι 2 έως 8
Άρθρο 5	-
Άρθρο 6	-
Άρθρο 7	-